

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati pett vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek pesebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri pošttem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Nikdar več vojne!

Evropa se je znašla v skupni fronti proti rušilem miru in je trdno odločena preprečiti vsako vojno avanturo

Zeneva, 23. maja. Nemška ofenziva na razorožitveni konferenci bo imela, kakor vse kaže, zelo dalekosežne posledice. Že sedaj je jasno, da so se Nemci zelo usteli, če so računali, da bodo s svojimi zahtevami, ki so v polnem nasprotju s cilji razorožitvene konference in celokupne mednarodne politike, uspeli. Nasprotno, redkokdaj se je tako jasno in odločno manifestirala volja vseh narodov in držav iz izjemo Nemčije, ohraniti mir v Evropi in je vsaka misel na oborožen konflikt naravnost blazna. »Nikdar več vojne!« to je deviza, ki se je baš pri tej priliki jasno izkristalizirala. V tukajšnjih krogih zlasti podčrtava, da je Anglija jasno in odločno naglasila to načelo, ko je njen vojni minister v gornji zbornici poudaril, da mora priti do polne veljave versajske mirovne pogodbe, ako bi Nemčija onemogočila razorožitveno konferenco. Z drugimi besedami pomeni to, da se mora zopet strniti fronta vojnih zaveznikov ter da padejo v vodo vse pogodbe, ki so po sklenitvi miru dale Nemčiji razne koncesije in da se povrne stanje, ki je nastopilo s podpisom mirovne pogodbe. Isto težnjo je poudaril tudi francoski senat, ko je sinoči z aklamacijo odobril vojni proračun, naglašajoč s tem, da je varnost in mir iznad vsega ter da mora računati z odporom vsega sveta vsakdo, ki bi hotel rušiti mir.

Kot posebno značilno poudarja v tem položaju tudi stališče, ki ga je zavzela Italija. Italija je doslej vedno podpirala Nemčijo toda sedaj, ko je Nemčija tako jasno pokazala svoje prave karte, so se tudi Italijani stregli in začeli hladnokrvneje presojati nemško politiko. To je imelo za posledico, da so Nemcem resno nasvetovali, naj ne ženejo situacije na ostrino, ker bodo zaigrali vse, kar so v teku dolgoletnih diplomatskih borb priborili tudi s pomočjo Italije. V tukajšnjih krogih se zatrjuje, da bo Mussolini zastavil ves svoj vpliv pri Hitlerju, da ga spravi na pravo pot mednarodnega sočloveštva. Če bodo te intervencije v Berlinu ostale brezuspešne, ne prikrivajo, da bo prišlo do popolnega preloma med Rimom in Berlinom.

Odmor, ki je nastal na razorožitveni konferenci, izkoriščajo diplomati za živahne medsebojne razgovore. Danes so se ves dopoldne vršile konference med predstavniki velesil in Male antante. Vsi ti razgovori se nanašajo na vprašanje, kaj bo treba ukreniti, ako se razorožitvena konferenca zaradi postopanja Nemčije izjalovi. Zatrjuje se, da v tem pogledu mnenja skoraj soglasna ter da mora Nemčija računati s strnjeno fronto proti sebi.

Ženevski razgovori brezuspešni

Zeneva, 13. maja. Včerajšnja seja urada razorožitvene konference je bila zelo kratka. Predsednik Henderson je podal najprej izjavo, v kateri je sporočil, da so

se privatni razgovori končali brez uspeha. Zato je predlagal, naj bi glavni odbor konference pričel splošno razpravo o vprašanjih vojne materiala, ne da bi pri tem obravnaval spremembne predloge. Delegati bi lahko v tej splošni razpravi načeli tudi vsa ostala vprašanja, ki so v zvezi s tem problemom, predvsem vprašanja efektivnosti in trajanja konvencije. Nemški zastopnik Nadolny je izjavil, da je Nemčija s tem predlogom sporazumna. Tudi francoski delegat Massigli je pristal na Hendersonov predlog, zahtevajoč, da se razprava vrši na najširši podlagi. Pri tem bo treba seveda govoriti tudi o dogodkih izven konference. Tudi ameriški delegat je bil zadovoljen s Hendersonovim predlogom. Prihodnja seja glavnega odbora je bila določena za ponedeljek popoldne.

Sklepe urada tolmačev in konferenčnih krogih tako, da je s tem sicer zagotovljeno nadaljevanje konference za nekaj dni, da pa se bo vršila glavna bitka zaradi obstoječih nasprotov v glavnem odboru. obstoječih nasprotov v glavnem odboru.

Odgovor Francije

Na nočni seji je senat z aklamacijo sprejel vojni proračun in s tem dokumentiral voljo Francije, braniti mir in varnost meja

Pariz, 13. maja. AA. Havas poroča: Senat je na nočni seji razpravljal o proračunu vojnega ministrstva. Predsednik ministrskega sveta Daladier je pri tej priliki izjavil, da so Francozi pristali na razorožitveno miru, da pa hočejo pripraviti svojo narodno obrambo in biti pripravljeni na vsako eventualnost. Pristavil je, da so tudi zdrave finance člen narodne obrambe in da je treba zbrati vse mogoče prihranke za opremo vojske. Francija je miroljubna dežela, ki pa se dobro zaveda svoje moči in svoje dobre pravice. Zato ne bo nikoli klonila pred

na konferenci tudi o dogodkih izven konference, se tolmachi tako, da bo morala konferenca razmotrivati o notranjih nemških razmerah.

Konference diplomatov v Londonu in Parizu

London, 13. maja. Včeraj so se ves dan vršili živahni razgovori med zunanjim ministrom Simonom, ameriškim pooblaščencom Davisom, ter francoskim, nemškim in italijanskim poslanikom. Razgovori so v zvezi z dogodki v Zenevi.

Pariz, 13. maja. V političnih krogih mnogo komentirajo živahne razgovore, ki se vršajo med tukajšnjimi diplomatskimi zastopniki in predstavniki francoske vlade. Razgovori so v zvezi z nemškim postopanjem na razorožitveni konferenci. Kakor zatrjuje v diplomatskih krogih, se bo razpravljalo o skupni akciji za primer, da bi Nemčija vztrajala pri svojem stališču.

nasilnimi rešitvami. Daladier je dalje izjavil, da se ne bo odpovedal sistemu naročil pri zasebni industriji, ki mora biti že v mirni dobi pripravljena na vojne čase. Meje je treba opremiti in utrditi tako, da bodo nepremostljive in neupogljive. Senat lahko računa z mojo trdno voljo, da preskrbimo deželi največjo obrambo. Prav tako pa sem trdno odločen, da bom zahteval točno spoštovanje pogodb.

Senat je nato sprejel vojni proračun brez debate z aklamacijo.

Nemčija na umiku?

V Berlinu so uvideli, da ne morejo z glavo skozi zid — Sklicanje državnega zbora naj omogoči vladi maskiranje umika

Berlin, 13. maja. V tukajšnjih krogih so zelo vznemirjeni zaradi razvoja dogodkov v Zenevi. Nihče ni računal, da bo odpor proti nemškim zahtevam tako odločen. Vlada je imela včeraj ves dan sejo, na kateri so razpravljali o ženevskih razgovorih in o celokupnem zunanjepolitičnem položaju Nemčije. Ugotovitve so bile porazne. Neuspeh na vsej črti: Rosenberg je dobil v Londonu konsilium abeundi. Dr. Schacht se vrača iz Amerike praznih rok, a Nadolny in Neurath sta v Zenevi izževala vihar ogorčenja proti Nemčiji. Prejšnje simpatije Anglije so izginile, Italija se vedno bolj odmika in Berlin je od dne do dne bolj izoliran. Grožnje z gospodarskim bojkotom so uplavalne porazno. Vlada uvideva, da ne more ne naprej ne nazaj.

V tej zagati je sklenila sklicati državni zbor. Seja državnega zbora naj bo manifestacija volje vsega nemškega naroda. Na tej seji bo imel Hitler velik govor o zunanjih politikah. Kakor poročajo današnji listi, bo pri tem podčrtal miroljubnost Nemčije ter zavrnil napade proti Nemčiji v Zenevi in drugod. Orisal bo glavne smernice nemške zunanje politike in pojasnil pri tem vse, kar se Nemčiji očita. Seja bo zaključena s tem, da bo državni zbor izrekel vladi zaupnico.

V diplomatskih krogih vidijo v tem umik Nemčije. Hitler si hoče na ta način dati polnomočje, da revidira svoje stališče in maskira svoj umik. Formalno bo Nemčija sicer še nadalje poudarjala svoje zahteve, vendar pa bo iskala kompromisne rešitve.

Trboveljski slavčki na poti v Olomuc

Mali pevčki so glasovno že nekoliko utrujeni. — Praška kritika o koncertu v Pragi

Hradec Králové, 11. maja. Solnčno majsko jutro. Vrtovi, parki se tope v cvetju. Črešnje, jabolka, hruške so se odele v svatovsko obleko. Vsa laska okolica je en sam cveten šop. Veselo in lahko je našim »slavčkom« pri srcu. Odpravljajo se na kolodvor. Iz »kraljičinega mesta« v Olomouc. Kot pomladni sen nam je minil poldrugi dan tukašnjega bivanja. Pri včerajšnji matineji v teatru, ki nosi ime znanega češkega pisatelja in dramatika Klicpera, je bilo jutraj okoli 1200 učenec ljudskih in meščanskih šol, za srednje šole pa bi morali prirediti drugo matinejo. Zato, da to ni bilo časa. Večerni koncert ravno tako ni bil v vrha. Vzklikanje, odobravanje, cvetje, iskreni prijateljski nagovori. Ob sklepu navdušeno manifestiranje medsebojnega bratskega edinstva.

Poročal sem vam že, da so meščani sprva mislili, da so naši otroci pohabljeni. Jezikovni nesporazum. Na plakatih je kot uvodna pesem napisana »Pesem rudarskih otrok«. »Otrok« pomeni v češkem jeziku »suženje«. V lokalnem narečju »votroci« pa pohabljenega, a z vsem »žavbami« namazanega potepuha. Smešni nesporazum je celo pri svojem nagovoru, ki ga je imel pri koncertu v imenu Lige dr. Nevoje šaljivo pojasnil.

Naši pevci so glasovno že nekoliko utrujeni. Zmanjkule jim sapa. Začeli so uhajati iz rok šuligoju. Strašno se jim mudi. Treba jim bo zopet nekoliko pevškega počitka. Dobe ga danes. Praški kritiki hvalijo njihovo glasovno izravnost, lepo vpetost, vzorno izgovorjavo, dinamično izdelanost, strumno disciplino. Prav posebne hvale je deležna solistka Koritnikova. Od vseh strani jo obsipajo z darili. Vedno se mora ponavljati moja »Uspavanka«. Mokranjčeva »Na ranilu«, »Gor čez izaroc«, Uziha »Dolgača Tajčevica« »Dil-dil-dudac«. Pozajčica ugajajo zelo Kogojevi »Zvončici«, Mokranjčev »Pazar živine« itd. Sploh bi obiskovalci naše pevce poslušali brez konca. Ni jim dolgčas »slavčkom«. Med jutrokom in obedom in malico in večerjo si ogledujejo mesto, šole, parke, ali pa se na zelenem travniku okoli dijaškega doma, kjer bivajo, igrajo, skačejo, bijejo žogo.

Po koncertu smo v družbi tukašnjih prijateljev Lige mesta in rojakov preživeli tople bratske večerje. Radi bi ostali še dalje tu, toda Olomouc že povprašuje za nami.

»Lidove Novine« priobčujejo v četrtku, vi številki o nastopu trboveljskih slavčkov v Pragi naslednjo kritiko:

»Jugoslovanski otroški zbor iz Trbovelj si ni mogel izbrati boljšega imena in to tem bolj, ker ga v polni meri zasluži. Stevilna gruča pevčkov je prinesla včeraj v Smetanovo dvorano res kosček narave, kos pomladni s čarom pitčega petja. S čisto intonacijo, kakršno slišimo samo v prirodi, so nam zapeli najkrajše vrste z ganljivo nežnimi in pogumno zvnečimi glasovi. Gruča otrok skoraj enake starosti in enake nadarjenosti, pevci od pete do glave, in nobenega ni med njimi, ki bi motil sozvočje. Pri tem je zelo zanimiv sestav zbora, ki zveni kot mešani zbor v miniaturi: dekleta v visokih flavtinih in oboi njih pollegah, dečki pa v nižjih glasovih malone basi. Kakor da se tu že snubi dekliska nežnost z močnim junaštvom. Trboveljski slavček je mojstrsko organizirana celota, katere tvorec je mladi dirigent Avgust Šuligoj, ki je z otroki rudarskega kraja izpustil čudo edinstvene umetnosti svoje vrste.

V nabito polni koncertni dvorani je za donela po pristrnem pozdravu po otroškem zboru ipso naprej češkoslovaška himna iz ust malih gostov s toliko ognjevitostjo, da je bila že ta točka trenutno očaranje. Nagoljani obeznati program je ta vtis še podaljšal. Vrsta skladb najboljših jugoslovanskih skladateljev je pričala, kako živi »Slavček« v neposrednem stiku s sodobnim umetniškim nehanjem svoje domovine. Ustavil se ni niti pred tvornim prizadevanjem najmlajše in najsmelejšje jugoslovanske tvorbe, kakor smo slišali pri zboru

Zgovorni dokazi

Danes bi moralo po načrtu bolgarskih banditov v Beogradu eksplodirati šest peklenjskih strojev — Policija je pravočasno odkrila te »zgovorne dokaze« bolgarskeškega »prijateljstva«

Beograd, 13. maja. p. Aretacija dveh emisarjev bolgarskih makedonstvujskih banditov je izžvala v Beogradu, kjer sta nameravala izvršiti več atentatov, pravo senzacijo. Javnost je toliko bolj ogorčena, ker je dokazano, da sta bila v zvezi z zloglasnim Ljuborčom Stankovim, ki je bil lani v Beogradu in je s svojim etentatom v Oficirskem domu povzročil smrt nedolžne žrtve, nosača Kresoviča.

Terorista Gavril Ivanov in Gičo Gikov sta prispela v Beograd pred nekaj dnevi. Pri trgovcu Svetozarju Rističu v Triglavske ulici št. 18 sta si najela sobo za mesečnih 200 Din. Obledena sta bila preprosto in Rističu sta dejala, da sta prišla v Beograd iskat zaslužke. Trgovcu se kot delavca nista zdelo prav nič sumljiva, le njumim podatkom za podjemniško prijavo se je malo začudil. Tudi ni bil zadovoljen, da sta vztrajala pri tem, da bosta plačala najemnino za stanovanje v obrok. Zvečer sta se naselila v najeti sobi. S seboj sta prinesla velik pleten koš, ročni kovčeg in nekoliko pozneje se leseno posteljo.

V torek popoldne je bil Ivanov v kavarni »Cubura«. Tam ga je opazil policijski agent, kateremu se je Bolgar zdel sumljiv. Agent ga je nekaj časa nadzoroval v kavarni, ko pa je osumljenec zapustil lokal, je stopil za njim in ga končno na cesti ustavil in povprašal po dokumentih. Ivanov se je razburil, vendar pa je povabil agenta, naj stopi z njim v njegovo stanovanje, da mu pokaže svoje listine, ki da jih nima pri sebi. Res sta odšla v Triglavsko ulico. Ko sta stopila v stanovanje, je Ivanov nenadoma potegnil iz žepa revolver in ga naperil proti agentu. K sreči pa se orožje ni sprožilo. Tedaj sta se spopadla in nazadnje je agentu uspelo, da je Ivanova premagal in vklestil. Odvedel ga je na policijo, odkoder so nemudoma odposlali več policijskih agentov v Ivanovo stanovanje, da izvrše preiskavo in aretirajo njegovega tovariša. V stanovanju so našli, kakor znano, 4 peklenjske stroje, zavite v umazano perilo, 6 vžgalnikov in 20 revolverskih nabojev. Peklenjski stroji so bili enakega sistema kakor bombe, ki so jih doslej rabili makedonstvujski za svoja zločinska početja. V vsakem je bilo po 1 kg eksploziva in opremljeni so bili z vsemi pripravami za montažo. Kmalu zatem so agentje aretirali tudi Gičo Gikova.

Ivanov je na policiji takoj priznal svoje zle nakane. Izpovedal je, da sta njega in Gikova poslala čez mejo Asen Nikolov in Ljuborča Stankov. Pri sebi je imel tudi fotografijo Stankova, v katerem so na policiji takoj spoznali lanskega atentatorja, ki

je prišel v Beograd kot »muzarski pomočnik«. Ivanov je nadalje pravil o svojih sestankih z voditelji teroristične organizacije za »zapadne pokrajine«. Ti so ga tudi naučili, kako se montirajo peklenjski stroji. Po prvotnem načrtu bi moral priti v Beograd tudi sam Ljuborča Stankov, ki pa si je v zadnjem hipu promislil, češ, da ima važne opravke. Naročil je Ivenovu in Gikovu, naj odpotujeta sama v Beograd, naj se tam nastanita in naj mu nemudoma pošljeta svoj naslov, da bi ju takoj našel, če bi utegnili priti za njima. Pri odhodu iz Sofije sta dobila vsak po 2000 Din na račun nagrade. Dali so jima tudi podrobna navodila, kako naj, če Stankova ne bo, sama nastavi peklenjske stroje na važnejših točkah v Beogradu, tako v Narodni skupščini, v posameznih ministrstvih, na pošti in drugod, kako naj ravnata v primeru neuspeha, kako naj se raje ustrelita, nego da bi živa prišla v roke policiji itd. Ivanov pravi, da je baš zaradi tega poskušal ustreliti agenta, ko sta si stala nasproti v stanovanju pri trgovcu Rističu.

V Beogradu sta čakala nekaj dni: zaman na prihod Stankova. Iz Sofije sta prejela pismo z novim denarnim nakazilom in naročilom, naj sama na primernih mestih nastavi peklenjske stroje. Pismo je imelo datum 1. maja in je bilo spisano zelo previdno. Le med vrsticami je mogel naslovjenec razbrati njegovo pravo vsebino. V pismu je bilo med drugim rečeno, »naj izvršita svoj posel« v roku do 13. t. m. Sklenila sta, nastaviti peklenjske stroje v noči t. k. pred tem terminom.

K sreči je bil zločin o pravem času odkrit in preprečen. Oba atentatorja sta v rokah pravice. Nujna potreba miru, ki so ga hoteli zločinski makedonstvujski zločinci kaliti ne glede na morebitne nove nedolžne žrtve, pa čeprav je naša država upetovano pokazala, da ji je mnogo na tem, da pride do zblizanja in sprave z bolgarskim narodom, zahteva, da se čim prej zreče pravica na sodbo in kaznuječa aka krivca, čeprav sta bila ovidvidno le orožje in rokah zloglasnih zločincev Stankova in Nikolova. Ta najnovejši zločinski podvig pa ne more ostati neopažen tudi v inozemstvu, ki ima v tem zopet nov dokaz, kje so rušilci miru in kolika je odgovornost bolgarske vlade, ki je ostala dosedaj slepa in gluha za vsa opozorila, proteste in opomine, čeprav ji je dobro znano, kje je to zločinski gnezdo, ki onemogoča vsako resno zblizanje in prijateljske odnose med obema sužnoslovanškima državama.

Naša živinoreja napreduje

Ljubljana, 13. maja. Zagrebške »Novosti« dne 30. marca t. l., št. 89, so objavile članek pod naslovom »Za pospeševanje živinoreje pri nas«. Ker podatki v članku niso točni, je kmetijsko ministrstvo zahtevalo popravek. Članek pa so prinesli tudi drugi listi, zato ne bo odveč, če naši javnosti predložimo pojasnilo kmetijskega ministrstva, ki se glasi:

V Vašem cenj. listu z dne 30. marca 1933, št. 89, je beležka pod naslovom »Za pospeševanje živinoreje pri nas« z podnaslovom »Delo kmetijskega ministrstva v sporazumu z bankami upravljamo, ki pa ni točna. Naša domača živinoreja je napredovala zlasti v zadnjih letih tako, da uvoz plemenske živine iz inozemstva, z malimi izjemami, že ni več potreben. Na podlagi zakona o pospeševanju živinoreje so bile ustanovljene mnoge živinorejske selekcijske zadruge, ki plemensko živino izbirajo po poreklu in vrednosti. Zato naša živinoreja napreduje tudi v tem oziru.

Po istem zakonu je predvideno nagrajanje najboljših živinorejcev. Nagrade so do kočene prvenstvo za domače uspehe in ne za uvoženo živino.

Zato ni točno, da bo posebna komisija strokovnjakov banovin in kmetijskega ministrstva nabavila živino v inozemstvu za prihodnji mesec. Nabavke se bodo vršile kakor doslej prvenstvo pri domačih živinorejcih organizacijah in živinorejcih za živinorejske selekcijske zadruge, državne in banovinske ustanove in za občine. Na podlagi proračuna, ki bo stopil v veljavo.

Slavka Osterca, ki v svojih tehničnih zahtevah malim pevcom ni mnogo popustil. Baš tu se je brezbrižno intonacija v kvintnih in kvartnih paralelah sijajno obnesla. Ne morem omeniti vseh čudovitih in čisto originalnih izrazov vseh artojev, le za primer omenim izmed njih Emila Adamiča, ki je dal v celoti vrsto invenčnih svežih in globoko vokalnih občutenih zborov malim pevcom priložnost, da so se krasno razpeli in napravili na poslušalce najboljši vtis. Zato pa so morali njegovo »Uspavanko« s sopranskim solom ponoviti.

Trboveljski slavček je v Pragi sijajno zmagal in si pridobil srca vseh poslušalcev koncerta. Zunanji dokaz tega so bila bogata darila in navdušeno plakanje.

vo, se bodo te nabavke opravile pri nas. Glede ureditve izvoza živine že obstaja urad za nadzorstvo nad izvozom živine. Z njegovo pomočjo se naši živinorejci z uspehom pridobivajo nova tržišča in je sploh naloga tega urada, da svoje delo še bolj poglobi in skuša osvojiti nova tržišča za naše blago.

Važna gospodarska posvetovanja

Ljubljana, 13. maja. Danes se v Zbornici za TOI vrše posvetovanja o važnih vprašanjih našega gospodarskega življenja. Odbor za proučevanje tega problema, ki mu načeluje član uprave Narodne banke g. Radosavljevič iz Beograda se je sestel danes z našimi prominentnimi gospodarskimi strokovnjaki predsednikom Trgovske zbornice Ivanom Jelačinom, generalnim tajnikom ministrom Ivanom Mohoričem, inž. Suklještom, inž. Lenarčičem, dr. Štokarjem, dr. Brezgarjem, ravnateljem Trčkom, inženjerskim direktorjem Kranja in drugimi. Posvetovanja so se vršila v glavnem o sledečih vprašanjih:

Sanacija, rekonstrukcija bank in vzpostavitev njih likvidnosti, problem dolgov v našem narodnem gospodarstvu, problem novih kreditov in regulacija hranilnih vlog.

Podrobno se bo v prvi točki razpravljalo o ugotovitvi aktiv in pasiv lastnih sredstev, o olajšanju odpisa deviznih izgub, o eventualnem izdajanju bančnih obveznic, o možnosti prevzemanja zamrznenih angažmajev, o vprašanju dolgov in terjatev, o fuziji bank in likvidaciji bank. O drugi točki pa o podrobnosti o pretvarjanju kratkoročnih dolgov v dolgoročne in o olajšanju obrestnih bremen.

RDECI KRIZ VAS PROSI zimskih potrebščini za ljubljanske reveže in njih otroke! V p o n e d e l j e k dopoldne med 10. in 12. uri pride ponje!

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Pariz 20.38, London 17.4250, Newyork 440, Bruselj 72.05, Milan 26.9750, Madrid 44.25, Amsterdam 208.05, Berlin 121.25, Dunaj 57.50, Praga 15.42, Varšava 58.05, Beč 308.

Ob svežem grobu Milke Gerbičeve

Pokojna je bila druga primadona slovenske opere v Ljubljani

Ljubljana, 13. maja. Pozabljena, dasi nekdanja močno priljubljena in navdušeno slavljena slovenska operna pevka je 10. t. m. po muki polni bolezni v Čevljarski ul. 1. umrla. Vrta, bistra, neskončno blaga žena in vzorna mati, ki je v mladosti in še kot cvetoča dama nastopala na neštetihih koncertih, opernih in operetnih predstavah, pionirka naše opere — Milka Gerbičeva je tako odšla v večnost za svojim tudi nam nepozabljenim možem, opernim tenorjem, skladateljem, pevskim pedagogom in kapelnikom slovenske gledališča ter končno ravnateljem ljubljanske Glasbene Matice, Franom Gerbičem.

Pozabljena je umrla, in njena smrt dokazuje iznova rosnico pesnikov trditve, da kasnejši svet pokojnim gledališčnikom nič več ne spieta venec.

Emilija Gerbičeva je bila rojena l. 1856. v čeških Tuhoměřicah iz zavedne in dvor. rodobine Demešev. Bila je živahna, vitko in lepo deklica izredne muzikalnosti in toplega, obožljivega glasu. Iz ljubaznosti do petja in gledališča je prišla na tedanje najbolj odlično pevsko šolo Privode v Prago. Po dovršenih študijah je bila kot odlična pevka angažirana kot gost na praško Narodni divadlo, kjer je bila eno sezono. Ne zadovoljna, da se ji starejši in uglednejše pevke ne umaknejo z večjih partij, je sprejela angažman na opero v Zagrebu, kjer je peko prve ženske, zlasti mlado-dramatske vloge tri in pol leta. Tu je kreirala Margareto v Faustu, Agato v Čarostrelcu, Zerlino v Donu Juanu i. dr.; dokazuje, da je bila odlična solistka velikega obzora.

A takrat se je odločila njena usoda: za Ljubljano se je v zagrebškega opernega junaka, tenorista, Slovenca Frana Gerbiča, se z njim poročila in odšla z njim na angažman v nemški Ulm na Virtemberskem, pela ondi le še pol sezone in postala mati. Kasneje, ko je bil njen mož, operni tenor v Lvovu, je bila zopet tudi gospa Milka eno sezono poljski operni repertoar. Kakor v Zagrebu, sta tudi v Lvovu obsevala družabno ugleda in simpatična Fran in Milka Gerbič v najbolj uglednih hišah in bila čisto dobrodošla gosta-pevca galiskega namestnika, ministra viteza Zaheskega, kneza Sapieke in drugih poljskih plemičev in ljubiteljev pevke umetnosti.

Tu v Lvovu med brati Poljaki, kjer sta uživala največji osebnosti in pevski ugled, pa je zakonec umetnika Gerbiča zadela tudi najhujši udarec: usode: izgubila sta sinčka! Da je moral tenor oče svoje nad vse ljubljeno dete, ko je pravkar izdihnilo, odločiti in odhiti v gledališče, da tam poje veliko partijo Raoula v Meyerbeerovih »Hugonih«, med tem pa je njegova žena Milka sama obupno plakala ob ljubljenskem trupcu, tega nista mogla preboleti in Gerbič je ostavil gledališko kariero, stopil kot učitelj solopetja na Ivovski konservatorij, prirejal s soprogo koncerte in po štirih letih delovanja sprejel povabilo ljubljanske Glasbene Matice, naj prevzame vodstvo njene glasbene šole. Tako je prišla gospa Milka v Ljubljano, pela na raznih koncertih, priredila z možem v Cerknici, kjer je imel Gerbič svojo rojstni dom, koncerte in gledališke predstave ter v družbi z Milko

sestro, Lujizo Demešev, nastopala kot igralka in pevka.

Razumljivo je, da je ljubljansko dramatično društvo čim prej pritegnilo vase to odlično trojko: Fran Gerbič je postal naš gledališki kapelnik, Milka Gerbičeva operna primadona, Lujiza Demeševa pa mlado-dramatska pevka.

Od l. 1887.—1893. je bila Gerbičeva obitelji središče in gonilna sila ljubljanske opere. Po Hrvaški Dragojli Veljavi, ki je pot prva operno izsolena pevka delovala za ljubljansko opero in opereto od leta 1868.—1878. je prišla Čehinja Milka Gerbičeva kot druga naša operna primadona, a že večja, tehnejša in modernega repertoarja.

Gospa Milka je še pela v pogorelem kranjskem deželnem (bivšem Stanovskem) gledališču (na mestu današnje Filharmonije — Kina Matice) v Zalcu »Mesečnica« glavno žensko partijo. In tudi jaz sem jo poslušal ter bil kot deček navdušen zanjo. Potem se je naša gledališča preselila v Čitalnico, kjer je pela Milka z Lujizo in je dirigiral Fran Gerbič. Nastopila je v najrazličnejših enodelanskih operah, v Ivavčevem Tičniku, Blodkovici »V vodnjaku«, Rozkošnega opera »Miklavža«, Zalcu operi »Mornarji na krovu!«, v odlomkih Verdijevega »Trubadurja«, v Meilartovi operi »Pušavnikov zvonček«, v Wurmbovi operi »Codrillo« i. t. d., a pri premieri prve slovenske opere, Ivavčevih »Teharskih plemičev« v novem deželnem gledališču (današnji operi) glavno žensko partijo, Jerico; Lujiza Demeševa, njena sestra, ki se je bila omožila s tajnikom Dram. društva, Antonom Trstenjakom, pa je pela Marijeto, a Gerbič je dirigiral. To je bilo dne 10. dec. 1892.

Od tega dne se začenja nagli razvoj naše opere. Mehoma je skočila od operet in odlomkov oper ter malih oper k velikim, vseučrničnim opernim delom. Zasluga za to bodoviti razvoj pa je Frana Gerbiča, njegove žene Milke in svestine Lujize; njih do skrajnosti se žrtvovala energija, vztrajnost in sposobnost so omogočile, da smo imeli za tisto dobo in s tistimi bornimi sredstvi naravnost imenitno, nacionalno silno vplivno pero.

Gospa Milka je bila naš prva Santuzza v Mascagnijevi takrat senzaciji »Cavalleria rusticana«, pela je še prvo partijo v češki operi, Bendlovem »Starem ženinu«, potem pa je izstopila, ker ni mogla več: materinske dolžnosti so jo odtrgale od gledališča. A še nadelje je nastopala kot pevka v intimnih družbah in družini. Ostala pa je iniciativna, planeteča rodoljubka, se udeleževala vseh glasbenih prirediteljev, ženskih organizacij ter kazala do zadnjih časov silno zanimanje za vse kulturne in umetniške akcije. V sebi je pa združevala vse odlike vzorne Čehinje in Slovenke. Zakaj daši po rodu Čehinja, se je čutila nad 40 let po delu in zaslugah obenem Slovenke, ki ji ime — kakor ime moza Gerbiča — ostane v zgodovini našega gledališča vklesano in neizbrisano.

Spavaj mirno blago, tiha češka sestra, ob strani Slovence Gerbiča v svobodni slovenski zemlji!

Fr. Govekar.

Sreska organizacija JRKD v Kranju

Kranj, 11. maja.

V ponedeljek popoldne se je vrsila v čitalniški dvorani Narodnega doma občni zbor sreske organizacije JRKD. Udeležilo se ga je 55 delegatov in odbornikov, razen njih tudi sreski poslanec g. Ivan Lončar in sreski načelnik g. dr. Franc Ogrin. Zbor je otvoril predsednik župan g. Ciril Pirč, ki je med drugim omenjal tudi vzroke nepopolnega razvoja organizacije v srezu.

Iz tajniškega poročila g. dr. Stenka Sajovic je razvidno, da ima srez 18 krajevskih in eno vsako organizacijo, ki štejejo 2059 članov. Glavni vzrok, da se organizacija ne razvija v zadostni meri, je pomanjkanje stalnega sresa. Tajništva a poklicnim tajnikom in pomočnikom. Sreski odbor šteje 59 članov in je imel pet rednih sej, na katerih se je bavil z vsemi aktualnimi vprašanji. Sresko tajništvo je prejelo 226 dopisov, odpisalo jih je 812. Blagajniško poročilo g. Franca Sira izkazuje 276 Dun prejemkov, 983 izdatkov, torej 1793 Din prebitka.

Sledilo je situacijsko poročilo narodnega poslanca g. Lončarja. Omenil je ugoden razvoj naše organizacije v Srebi po shodu v Nišu. Sprito zadnjih procesov v Beogradu iščejo tudi naši nasprotniki kontakte in zblizbanje z nami. Organizacija stranke se bo z vso močjo nadaljevala in pripravljanje velikih shodov po vzgledu našega. Govoril je o gospodarskem svetstvu pri trgovinskem ministru, ki se poča z reševanjem gospodarske krize, osobito z vprašanjem, kako bi denarji zavodili postali likvidni, in z vprašanjem likvidacije kmečkega moratorija. Dalje je poročal o delu v vladi in o nameravanem osnovanju cestnih fondov, kamor naj bi se stekale takse za vozila in trošarina za bencin. Iz tega fonda naj bi se izvrševala javna dela, kar bo omililo krizo.

Po poročilu g. narodnega poslanca se je vnela živahna debata, v katero so posegal vladni svetnik g. dr. Franc Ogrin, g. Franc Sajovic s Primškega in g. dr. Franc Semrov. Na predlog slednjega je bil sprejet sklep, naj se uradniški zakon izpopolni z ozirom na pogodbe za vstop v državno službo. Uradnikom, ki odgovarjajo pogojem, pa naj se prizna stalnost. Drugi sklep je

bil, naj naša organacija spravi v življenje Jugoslovnsko narodno gospodarsko društvo, ki naj bi po podružnicah vršilo posredno delo po deželi. Na predlog g. direktorja Ivana Košnika je bilo sklenjeno, naj se zakon o zaščiti države raztegne tudi na one, ki škodujejo državi v gospodarskem pogledu.

Nato so se višje volitve nadzornega odbora, delegatov in namestnikov za banovinsko skupščino ter državnih kongres stranke v Beogradu. Sklenjeno je bilo, da se formalno potrdi ustanovitve sreskega pododbora za škofjeloski sodni okraj, ki se bo predložila v potrditev banovinskemu odboru.

Pri slučajnih vprašanih blaginjak g. Franc Sirc o gospodarski anketi, ki se je vršila v Ljubljani in ki je obravnavala narhte gospodarskega svetstva pri ministru trgovine, ki stremi za tem, da se odpravi nevdružno stanje denarnih zavodov in likvidira kmečki moratorij.

Filatelistični jubilej

Ljubljana, 13. maja. Edini slovenski filatelistični list »Kolektor« je izdal prav obiščeno in zanimivo številko, ker stopa že v deseto leto. Z največjim poštvovaljem ga ves čas sam izdaja, tiska in z večino tudi ureja poštvovalni Albin Pogačnik, st. v Strazišču pri Kranju, zato ga za moramo po pravici prištevati med prvobornilce naše filatelije. V jubilejni številki sami opisuje zgodovino »Kolektorja«, ki jo je okrasil s fotografijami direktorja ljubljanske pošte direktorja dr. Janka Tavčera in zaslužnih slovenskih in hrvaških sodelavcev ter tudi sliko znanega raziskovalca slovenskih znamenj Frca Hammerja iz Prage. Priznati moramo, da je »Kolektor« storil silno mnogo za propagando naših znamk, ki so jo drugi prav hudo zanemarili. Dr. Rudolf Andrejka je prišel objavljati preproste osnovne podatke za slovensko znamkarstvo imenoševje, sam Pogačnik pa je z ilustracijami iz popolnjen katalog jugoslov. »Franko-type« in priloznostnih žigov Ladislav Fischer iz Subotice napoveduje konec falsifikatorjem znamk. Dragan Novak iz Zagreba pa objavlja zelo popoln seznam jugoslovnskih frankovnih in portovnih provizorjev. Zna ni esperantist Kozlevar upravičeno med filatelisti propagira esperanto, vse pa bo razveselil optimizem L. Fischerja, ki našim hladnim zbiralcem oznanja resnico, da je specialno zbiranje jugoslovnskih znamk

postalo splošno moda.

Ker je ta slovenski list razširjen tudi v inozemstvu, je pohvalno, da dela z lepimi slikami reklam za naše kraje, prav je pa tudi, da seznanja naše in tuje zbiratelje z življenjski naših filatelističnih pravkov. Obširno so obdelani in dobro ilustrirani novosti, prav zanimiv pa je tudi drobni iz druge rubrike, zlasti dobrodošla sta pa seznam literature o slovenskih znamkah ter imenik članov »Kolektorja« z vsega sveta, ki med seboj menja znamke. Menjanje podpisov tudi oglaš, kjer bodo zbiratelji našli marsikatero dobro zvezo. S čestitkami »Kolektorju« k jubileju ga vsem zbiralcem najtopleje priporočamo.

Zletne vesti

Ljubljana, 13. maja. Romanje ruskih Sokolov k ruski kapelici pod Vršcem. I. pokrajinskega zleta SKJ v Ljubljani se udeležijo tudi korporativno rusko sokolstvo v emigraciji. Ruski Sokoli bodo sodelovali pri vseh zletnih prireditvah, pri javni telovadbi gostov in v slavnostni povorki. Kakor je zletna pisarna obveščala, bodo ruski Sokoli po glavnih zletnih dnehi priredili romanje k ruski kapelici pod Vršcem, kjer počivajo ostanki tragično preminulih njihovih rojakov med svetovno vojno. Trdno smo upravi, da se bo temu času prijetete ruskih Sokolov pridružilo tudi naše sokolstvo ter pobitolet z ruskimi brati in ostalimi gosti na Vršci. Datum in spored žalne svečanosti bomo naknadno objavili.

Zletne poštne znamke. Ministristvo pošte in telegrafa je ugodilo prošnji zletnega odbora za izdajo posebnih zletnih poštih znamk, in sicer po Din 0.75 in Din 1.50. Znamke bodo imele sliko starostar Saveza SKJ prestolonaslednika Petra v sokolskem kroju. Naklada obeh vrst znamk bo vsaki po 500.000. Znamke se bodo prodajale ene po Din 0.75 po 1 Din, one po Din 1.50 pa po Din 2 v korist zletnega fonda. Znamke so že v tisku ter pridejo v promet prihodnji mesec z veljavnostjo do 31. avgusta t. l. Opozorjamo zlasti naše filateliste na znamke, vse sokolstvo in občinstvo pa prosimo, da se pri dopisovanju poslužuje le zletnih znamk.

Seja zletnega odbora za I. pokrajinski zlet bo v ponedeljek točno ob pol 7 v zletni pisarni v Narodnem domu. Vsi bratje, zlasti predsedniki in podpredsedniki posameznih odsekov se pozivajo, da se seje zanesljivo in točno udeležijo.

AINO »LJUBLJANSKI DVOR«
Telefon 2730

Danes ob 4., 1/2 in 9. uri nepreklicno zadnjikrat film burnih dni in napetosti

„BURNA NOČ“
Jutri v nedeljo ob 3., 1/2, 6., 1/2, 8. in 9. uri zvečer

Rin - tin - tin
v filmu napete vsebine

„Črna strela“
Salotgra kot dopolnilo.

Najnižje cene Din 2.-, 4.- in 6.-

Panevropski pokret

Ljubljana, 13. maja. Panevropski pokret je zavzel po zaslugi panevropske unije grofa Goudenhove Kallergija velik razmah. V vseh državah obstajajo organizacije, ki propagirajo veliko idejo pokojnega Briandja za složno sožitje med evropskimi državami. Centralni organ panevropskega pokreta je na Dunaju. Unija je do sedaj imela tri kongrese, prvi je bil na Dunaju, drugi v Berlinu, ki se ga je prvič udeležila tudi jugoslovnska delegacija in je vzbudil govor bivšega zunanjega ministra dr. Nišiča splošno pozornost. Na lanskem tretjem kongresu v Bazlu je bila naša država zastopana z večjo delegacijo in je ljubljansko organizacijo zastopal tajnik dr. Ferdinand Majaron.

V Jugoslaviji je Panevropska unija razdeljena na tri organizacije a sedeži v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Ljubljanski organizaciji predseduje bivši minister dr. Gosar, v Zagrebu je predsednik senator dr. Milan Vrbanič, v Beogradu pa univ. prof. dr. Arandjelović. Vse tri organizacije imajo kot vrhovni organ svoje predstavništvo, kjer so zastopani vsi predsedniki, podpredsedniki, tajniki in blaginjakji posameznih organizacij. Vsako leto, na dan obletnice Briandovega memoranduma, t. j. 17. maja, se vrši zborovanje predstavništva. Letos bo zborovanje v Ljubljani in se že sedaj vrše velike priprave za sprejem beografskih in zagrebških delegatov. Prva redna seja predstavništva, ki mu predseduje dr. Moničlo Nišič, podpredsedniki našo predsedniki posameznih organizacij, se je vršila v Beogradu l. 1931. Lani je bilo zborovanje v Zagrebu, letos pa je prišla na vrsto Ljubljana. Zborovanje otvori predsednik a svojim poročilom, nakar slede poročila tajnikov posameznih organizacij, končno pa razgovor o delu za prihodnje poslovno leto.

Ljubljansko zborovanje se bo otvorilo z oficijelnim banketom v srebnih dvorani Uniona, popokline pa bo slavnostno zborovanje v dvorani zbornice za TOI. Sejo bo otvoril predsednik ljubljanske organizacije, zatem pa bosta referirala o panevropskem pokretu dr. Moničlo Nišič in bivši minister in senator dr. Oton Francež. Kongresa se udeležijo vsi prominentni člani predstavništva. Iz Beograda pridejo kakor že omenjeno dr. Nišič, tajnik predstavništva dr. Vukašin Živočič, bivši minister in član uprave Narodne banke dr. Jovan Marković in drugi. Zagreb je najavil dr. Vrbanič, dr. Frangeša, barona Turkoviča, univ. prof. dr. Manojloviča in tajnika dr. Ivota Sterna. Ljubljanska organizacija bo seveda zastopala polnoštevilno. Poleg predsednika bodo seji prisostvovali tudi oba podpredsednika univ prof. dr. Dolenc in senator dr. Ravničar, blaginjak generalni ravnatelj dr. Slokar ter odborniki dr. Windischer, dr. Breic, dr. Vidmar, dr. I. Cankar, dr. L. Böhm in drugi. V ljubljanskem radiu bo predaval o panevropskem pokretu dr. Vladimir Grossmann.

RDEČI KRIZ VAS PROSI zimskih potrebnih za ljubljanske reveže in njih otroke! V ponedeljek dopoldne med 10. in 12. uri pride ponje!

Koncert v proslavo materinskega dne

Ljubljana, 12. maja.

Sinoči je priredilo Kolo jugoslovnskih sester v dobro obiskani unionski dvorani zanimiv koncert z mešanim sporedom. Sodelovalo je Orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom L. M. Skerjanc in pomnoženo s člani konservatorijskega orkestra, Mara Marček - Olupova, Marček Stefan, Završanov kvartet, Ivan Noč s pojočo žago, pri klavirju R. Gallatia in kot govornica Marija Vera, članica Narodnega gledališča Torej prostosti dovolj!

Koncerta ne morem uvrstiti med strogo umetniške prireditve, raje med družabne. Kot tak je uspel v vsakem pogledu. Orkester je za uvod zaigral kosček Adamičevih »Ljubljanskih akvarelov«, nato pa dva stavka Holstove suite. Jaz bi raje slišal celo Adamičovo suito — brez Holsta. Adamič je naš, njegova glasba je pristna in po invenciji prekaša Holstovo za cel razred. Pa — zakaj bi igrali dobre domače stvari — če je slabih importiranih dovolj. — Gospa Marček - Olupova nas je s svojim fino izdelanim petjem prijetno presenetila, pozna se ji večja Hubadova šola. Obe pesmi — Lajovic in Krek — sta bili srečno izbrani. Stefana Marčeca poznamo iz opere — pel je Lajovica in Giordano, naposled pa z gospo duet iz »Prodane«. Giordano je na takih sporedih odveč — niti za Lahe ni kdovekako pomemben, za nas toliko manj. — Najbucnejši vnani uspeh je beležil Završanov kvartet s prostimi, ki so za take prilike takorekoč najbolj primerne — Nočeva pojoča žaga je zmogla najfinjšje dinamike, ritmično je pa na žalost okorna — zato razbije stvari zanj ne prihajajo v poštev. S tem je seveda pestrost sporeda izključena. In baš tu leži »pokopan« ftič. Umetne kakor tudi narodne v subtilni Skerjancovi prireditvi je orkester spremljal zelo občuteno.

Slavko Osterc.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 13. maja ob 15.: Pastirček Peter in kralj Briljantin. Izven. Mladinska predstava po globoko znanih cenah. Izven. — Ob 20. uri Akademija narodno strokovne zveze, Izven.

Nedelja, 14. maja: Karl in Ana. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 15. maja: Izpreobrnitev Ferdisa Pištora, Red C.

Opozorjamo na današnje mladinsko predstavo v ljubljanski drami. Uprizori se Pastirček Peter in kralj Briljantin. Začetek točno ob 15. uri popoldne. Cene so od 15 Din navzdol do 3 Din za sedeže, stojišča 2 in 1 Din.

Frankova drama »Karl in Ana« je dosegla na premijeri v sredo zelo velik uspeh. Prva repriza bo v nedeljo 14. t. m. zvečer po znanih dramskih cenah. V glavnih vlogah: gđc Boltarjeva, ga. Šaričeva, g. Jan in g. Debevec, ki delo tudi režira.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 13. maja: Mala Floramye. Gostuje g. Dubajič, Red D. Nedelja, 14. maja: Samson in Dalila. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 15. maja: Zaprti.

Gospod Dubajič iz Zagreba gostuje v drami ob 20. uri v vlogi Sior Beppa v Tijardovičevi opereti »Mala Floramye«. Ostala zasedba kakor običajno, režija je Zupanova, dirigira dr. Svara. Predstava se vrši z red D.

Samson in Dalila je ena najboljših opernih predstav letošnjega opernega repertoarja. Napisal jo je eden najboljših francoskih komponistov, Saint-Saens. Ima krasne arije, velike zborovske nastope in krasno instrumentacijo. Obe naslovni vlogi pojeta ga. Thierryeva in g. Marček, ostale glavne vloge pa g. Betetto, g. Primožič in g. Marjan Rus. Opero dirigira kapelnik dr. Svara, režija je prof. Sestova. Opozorjamo, da veljajo za nedeljsko operno predstavo globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Stare ure in tulipani

Ljubljana, 13. maja.

Davi je agilna Atena v Kazini spet otvorila razstavo, kjer ima naše ženstvo, kakor na prejšnjih razstavah Atene, priliko za zboljšanje okusa in razširjenje znanja. Ing. arh. Mesar je po najrazličnejših brokatih in drugih tkaninah, ki jih je dal na razpolago »Oprema«, prav efektivno aranžiral najrazličnejše stare ure, ki so med njimi tudi velike redkosti in dragocenosti. Predvsem moramo opozoriti na krasno nemško renesančno ur iz leta 1544 z izvrstnim graviranim figuralnim in ornamentalnim dekorjem. Zelo zanimiva je tudi železna ura v podobi gotskega stolpca, prav tako dragocena je pa tudi z medenimi ornamentmi okrašena redka ura iz uršulinskega samostana. Največ ur je seveda iz dobe empire in bidermajerja z znanimi stebriči iz alabastra med njimi je pa na razstavi tudi nekaj krasnih ur z zlatega bronca. Med vsemi razstavljenimi predmeti se najbolj odlikuje velika zbirka znanega ljubljanskega zlatarja Eberla in lahko rečemo, da bi brez te zbirke najlepših produktov urarske stroke razstava sploh ne bila mogla. Razen pompoznih in silno okusnih ur francoskega, nemškega in tudi domačega dela je pa v tej zbirki zelo interesantna kolekcija žepnih ur skoraj od najstarejšega časa. Med njimi so prvovrstne umetnine z emajlom in graviranjem v zlatu posebno pozornost pa vzbujajo kakor škiska velika in okrogla mala zlat urica, ukrasne so pred sto leti dame nosile kot obsek okrog vratu.

Zavist vzbujajo tudi ure iz žlahtnega porcelana iz Meissena in z Dunaja, pretrase pa človeka vedno se premikajoče božje oko. Na razstavi je tudi nekaj redkih budnikov za popotovanje ter mnogo naših narodnih relikvij. Tako je razstavljena velika stenska ura, ki jo je pisatelj Levstik dal za poročilo dar svojemu prijatelju Levcu Ganojtu vzbujajo preproste Prešernova ura ki je izgubila kazalce. Razstavljene so tudi ure škofa Slomskega in pa dve veliki enaki um. goriskega nadškofa Balanta, posebno srčkane so mahnne dumajeke urce »ceptalke«, ki jih je ne-

kaj tudi v obliki šopka. Seveda na razstavi ne manjka iz pratike znanih ur s peskom, razen njih je pa razstavljenih tudi več tehniških redkosti ter nekaj ur s tako imenovanimi skakajočimi številkami.

Razstavljena zbirka je precej popolna in se v njih okolje stajajo prilagajo najrazličnejše barve in oblike žlahtnih tulipanov, ki sta jih za razstavo v razkošni množici žrtvovala mestna vrtnarja in tvrdka A. Korsika. Tulipani so vsi obeleženi z imeni, kar bo koristilo vsem prijateljem vrtov, saj je to prva in tudi potrebna razstava tulipanov v Ljubljani. Z razstavo so si iznajdljive Atenašice pridobile novih zaslug in bodo gotovo žele tudi dosti priznanja, zato naj pa v kratkem spet pride kako podobno razstavo.

Pri otvoritvi so bili navzoči predsednica društva dvorna dama ga. Tavčarjeva, rektor ur. Slavič, predsednik Trgovskega društva »Merkur« dr. Windischer, direktor drž. trgovske šole g. Gogala in mnogi drugi odlični gosti.

Belozrnica

Koledar.

Danes: Sobota, 13. maja: katoličani: Servacij, Jasna; — pravoslavni: 30. aprila. Jutri: Nedelja, 14. maja: katoličani: Bonifacij, Svetolič; — pravoslavni: 1. maja. Današnje prireditve.

Kino Matice: Skandal na bivšem avstrijskem dvoru.

Kino Ideal: Dobra tovariša.

Kino Dvor: Burma noč.

ZKD: »Kralj džungl« ob 14,15 in ob 18. v kinu Matici.

Kino Šiška: Srečna srca.

TKD Atena: Otvoritev razstave »Med

starinskimi urami in tulipani«, ob 11. v bal-

konjski dvorani »Zvezde«.

Slavnostna akademija NSZ ob 20. v

dramskem gledališču.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matice: Skandal na bivšem avstrijskem dvoru.

Kino Ideal: Dobra tovariša.

Kino Dvor: Rin-tin-tin črna strela.

ZKD: »Kralj džungl« ob 14. dop. v

kinu Matici.

Kino Šiška: Srečna srca.

Društvo sodnikov, sekcija Ljubljana:

občni zbor ob 10.30 v justični palači.

Manifestacijsko zborovanje NSZ ob 9.

na Taboru.

Ob 10.30 slavnostno razvije centralnega

prapora NSZ istotam.

Zveza kulturnih društev: Skupščina Zve-

zinega odbora ob 15. v društvenih prostorih

ZKD Kazino.

Zveza gospodinskih pomočnic: Občni

zbor ob 16.30 v Delavski zbornici.

TKD Atena: Razstava »Med starinski-

mi urami in tulipani« ob 9.—19 ure v bal-

konjski dvorani »Zvezde«.

Pevski nastop srednješolskih zborov ob

10. dop. v Unionu.

Sport

BSK (Beograd): Primorje državno pr-

venstvo, igrišče Primorje ob 16.

Tenis: I kolo državnega prvenstva Re-

pid (Maribor): Ilirija ob 9. dop. na igrišču

Ilirije.

Lahka atletika: Propagandni miting ASK

Primorja v soboto ob 16. in v nedeljo ob 9.

dopolnine.

Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg

12, Hočevar, Ljubljana VII., Celovška cesta

34, Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Izpred sita in rešeta

Ker smo že pri prometu, moramo omeniti še en razvešeljiv napredek, namreč naše domače brzovlake, ki že voz

1908 Narodna strokovna zveza 1933

Danes in jutri se zbirajo iz vseh krajev naše širne domovine v belo Ljubljano množice težakov, da pokažejo na proslavi 25. letnice NSZ delavsko solidarnost in krepeko voljo vztrajati na začetni poti treznega, tvornega dela tudi v najtežjih časih. Med nas pridejo tudi zunanji gostje, da spoznajo naša prizadevanja in nas moralno podpre pri našem delu. Prav je, da dobiva Ljubljana svečano lice, prav je, da sprejemamo z odprtimi rokami in iskrenimi čustvi tudi predstavnike delavskega stanu, kakor so nam mili gostje vedno vsi drugi stanov. Morda delavstvo še nikoli ni bilo tako potrebno tudi moralne podpore drugih stanov, kakor v teh težkih časih. Delavski praznik, ki nam ga je pripravila NSZ s proslavo svoje 25. letnice, naj bi ne šel mimo nas neopažen, temveč naj poglobi in utrdi v nas spoznanje, da je edino v slogi in medsebojnem podporanju vseh stanov naša srečnejša bodočnost.

Pozdravljajoč od vsega srca narodno delavstvo in mile goste iz drugih krajev države, posebno pa še naše drage brate Čehoslovake, izražamo iskreno željo, da bi našla ta delavska manifestacija čim širši odmev in da bi rodila posvetovanja delavskih zastopnikov čim več bogatih sadov.

Ze leta 1907 so zavedni delavci v Trstu ustanovili v znak protesta proti Nemcem in Italijanom in tudi proti internacionalni delavski organizaciji, ki je premalo upoštevala želje domačih slovenskih in hrvaških delavcev, svojo Narodno delavsko organizacijo. Delavcem in privatnim nameščencem so se pridružili tudi inteligenti, zlasti pa tržaški prvoboritelj dr. Otokar Rybář in mladi dr. Josip Mandić. Z NDO v Trstu je takoj navezal stike mladostno idealni Rudolf Juvan ter pričel pripravljati teren za ustanovitev take organizacije tudi v Ljubljani. Na pripravljalno zborovanje leta 1908, ki je bilo ob priložnosti septembrskih dogodkov v dvorani pri »Levici«, kjer se sedaj zbira »Socet«, je vdrlo med zborovalce 8 dragincev z golimi sabljami. Več udeležencev je bilo ranjenih, ostali so se pa razkropili ter pridružili demonstracijam proti avstrijskemu nasilju pred Kazi- no. Tako je še komaj porojeno NDO doživela svoj krvavi krst. Za predsednika je NDO že na ustanovnem običnem zboru izvolila Rudolfa Juvana, ki jo je vodil od prvih priprav in prvih uspehov skozi vsa zatajevanja in borbe svetovne vojne, skozi srečo pribrojene svobode do uspehov da našnjega velikega razmaha.

Leta 1910 je bila ljubljanska NDO razpuščena, ker je nena mladinska organizacija na nekem zborovanju izrekla simpatije českim antimitaristom, ki so vodili borbo proti Avstriji, kmalu nato so pa v svetovni vojni preživeli kri za svobodo svo- je in tudi naše domovine.

Po razpustu ljubljanske NDO je Rudolf Juvan s svojimi pristaši že naslednje leto ustanovil Narodno socialno zvezo, ki je bila v najtežjih stikih z bratsko tržaško NDO. Ljubljanska NSZ je nato skupno s tržaško NDO leta 1913 v Ljubljani priredila velik skupen strokoven kongres, ki so nanj prišli Tržačani s posebnim vlakom, godbo in velikanskim navdušenjem. Ob kongresu je bil v Mestnem domu velik shod, kjer je kot glavni govornik navduševal množice za pravice narodnega delavstva dr. Joško Mandić.

Ob izbruhu svetovne vojne leta 1914. je bilo delovanje NSZ ustavljeno z dekretom, ki ga je avstrijska oblast dostavila Juvanu na ljubljanskem Gradu, kjer je bil pokli- can pod orožje.

Šele 1917. je Juvan s svojimi pristaši spet oživel NSZ in obnovil njeno delovanje. Skupno z Zvezo jugoslovenskih železničar- jev so člani NSZ izvedli vse akcije, ki so bile potrebne, da smo preživeli nevarnosti prevrata brez prelivanja krvi in večjih ne-

Zaslужni ustanovitelj NDO Rudolf Juvan

sreč. Naše narodno delavstvo, zlasti pa že- lezničarji, so tedaj žrtvovali vse svoje moči in imajo zato globoko v zgodovini na- roda zapisane zasluge za osvoboditev.

Po prevratu se je NSZ združila s Samo- stojno unijo, ki ji je načeloval dr. Jože Bo- hinjec, ter je bila tako ustanovljena se- danja Narodna strokovna zveza. S tem sta se zedinili obe organizaciji in ustvarje- na je bila enotna fronta narodnega delav- stva in nameščentstva.

V svobodni državi smo bili sicer narod- no osvobodeni, socialno so nas pa vezale še marsikateri vezi. Zato je NSZ pričela borbo za pravice delavstva in je z največjo delavnostjo in napori dosegla tudi izredno velike uspehe. Danes ima NSZ svoje za- stopstvo v Delavski zbornici, pri Borzi de- la, v OUZD in v vseh večjih občinah ter je sploh povsod, ker se razpravlja o pravicah

malega človeka. Pri volitvah v Delavsko zbornico l. 1926. je NSZ dobila 9000 gla- sov. Močna organizacija ima sedaj 42 po- družnic, 14 plačilnic in skupin ter 5000 čla- nov. NSZ je združena v Vrhovnem strokov- nem svetu z železničarji in privatnimi na- meščenci ter tako predstavlja enotno fronto nacionalno zavednega delovnega človeka. Razen tega je NSZ v federaciji z Naciona- lnim radniškim sindikatom v Beogradu, ki ima podružnice v vseh večjih krajih osta- lih banov in ter predstavlja svo najmočnej- ših in najplivnejših organizacij v državi. V temni zvezi je NSZ tudi s čehoslovako Občo delniško, ki ima pol milijona članov, ter s njo NSZ ustvarja slovensko strokov- no vzajemnost, ki bo dobila sedaj najizraz- tejši poudarek na posebnem zborovanju v ponedeljek dopoldne na mestnem magistra- tu s proglasom delovnemu ljudstvu vseh slovenskih narodov.

V borbi za malega človeka je NSZ ved- no odločno stala na nacionalnem stališču in se udeleževala vseh nacionalnih akcij ter jim pripomogla do uspeha. V NSZ združeno delavstvo je bilo vedno zvesto narodu, zato naj se pa meščanstvo, ki z zastavami po- zdravlja delegate in goste NSZ, tudi ob slavnostih NSZ zaveda, da večjaj geslo: Zvestoba za zvestobo!

Kraljev zastopnik na proslavi

Nj. Vel. kralj Aleksander I. je ime- noval za svojega zastopnika na jutrišnji proslavi razvijanja prapora NSZ, ki ga je organizaciji poklonil kralj, komandanta mesta Ljubljane generala Dragomirja Popovića.

Četrtnska voznina

Kr. banska uprava v Ljubljani je bila včeraj iz Beograda obveščena, da je g. mi- nister prometa z odlokom M. S. Br. 10.761 dovolil četrtnsko vozno ceno udeležencem proslave 25. letnice Narodne strokovne zve- ze v Ljubljani. Ta popust velja od danes za vso Jugoslavijo.

★

— Sokolska župa Ljubljana. Članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev se poziva, da se v čimvečjem številu udele- ži manifestacijskega zborovanja NSZ na Taboru in povorke. Udeležba v civilu z znakom. Zdravo! Župna uprava.

Izvolitev predsedstva tega okrožja: dr. P. Pestotnik, predsednik; podpredse- dniki so gg. Jos. Turk, Ant. Adamič, C. Majcen; — dr. Fr. Kropivnik, tajnik — Iv. Prosenc, tajnikov namestnik, blagajno vo- dila gg. Leopold Zupančič in dr. Mojzer. — Drugi člani odbora so gg. Zupan, Fr. Tum- pejš, St. Turel, v nadzorstvu pa so gg. dr. Sfiligoj, Alb. Turk, Volk Avg., Dermelj Ljubo. — Odseki se končno veljavno sestavi- jo v smislu pravilnika v bližnjih dneh. Vsi pogoji za uspešno delo so v tem okrožju podani. Veselje do požrtvovalnega dela bo oživelo, široko socialno in kulturno pojmo- vanje političnega dela v predsedstvu nam jamči za skladno delo na korist vzhodne Ljubljane.

Izlet taborškega okrožja JRKD. Lepa pomladanska narava nas vabi v svoje na- ročje. Zelim se med seboj spoznati, želimo postati ena velika družina, ki jo vodi ena misel in ena volja v vseh splošnih narodnih in državnih zadevah. To naj bo rodbinski izlet, mlado in staro spada v naš krog. Stroški bodo malenkostni iz Ljubljane k Sv. Jakobu ob Savi (Pečnikar). Vabimo vse člane in prijatelje našega pokreta, da se udeležijo tega izleta, poskrbljeno bo izletni- ško ugodje v vsakem oziru. Po možnosti pojtmlo peš. Kdor ne more peš, naj uporabi železnico ali autobus izpred Mestnega doma, voznika stane tja in nazaj Din 8.—.

Razpored odhoda: a) za pešhojo 2 uri se zbiramo v nedeljo 14. t. m. pred kavarno Tabor ob pol 2 popoldne. To skupno vodi- ta po najkrajših potih med travniki in po- lji gg. Adamič in Prosenc. b) Z železnico odhod z glav. kolodvora ob 13.43 od Polja po gozdni poti 3/4 ure. — c) Redni autobus odhaja izpred Mestnega doma ob 13.30 15. in 16. Za naše izletnike bo poleg tega skoro gotovo odhajal še izredni voz ob 14.30 Izlet v polnem obsegu odnada le v tem primeru, če bi res deževalo. Odborniki vseh 4 krajevnih organizacij pa se tudi v tem slučaju udeležijo izleta in se poslužijo autobusov. Pridite in opozorite prijatelje! Odbor taborškega okrožja JRKD

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v šiški (za mitnico). Tel. 33-87

Danes ob 18.15 in 20.15, jutri ob 15. 17. 19. in 21. uri, v ponedeljek ob 20.15 vesela Abrahamova opereta

Srečna sreca

V glavnih vlogah: Lee Parry, Magda Schneider, Georg Alexander, Herman Thimig Pride! »F. P. I. NE ODGOVARJA« Hans Albers Pride!

Bela Krajina stopa na plan

Za Gorjanci se dramí novo življenje, ki ljudstvo vanj trdno veruje

Ljubljana, 13. maja.

Pred tednom dni je bila vsa Bela Kra- jina polna radostnega nestrpnega pričako- vanja. Odkar se ljudje v tej zemljici bore za svoj skromni vsakdanji kruh, še niso doživeli trenutkov, kakršne jim je prinesla prejšnja nedelja.

Pred letom dni so stopili Belokranjci na plan. Ne sicer hrumno in z besedje-

ski ali tja čez Kolpo in odnosi od hrva- ških hrbov. S svojo zgodovino, kulturo in sploh vsem življenjem so dale beokranjske matere tako mnogo znamenitih mo- za, pa je prav, da Bela Krajina spozna tudi vsi Slovenci, ker je ravno tam še danes ohranjeno eno najbolj čistih in najbolj pravih slovenskih narečij.

Fotomaterski izlet v nedeljo je bil me-

Narodni poslanec Dako Makar med brhlimi i belokranjskimi deklet. (Dovoljenja za ob- javo te slike si od njega nismo izprosil)

njem, nalik mnogim drugim, pač pa tiho, skromno in vedno delavno. V Ljubljani so si ustanovili društvo z imenom svoje rodne grude in zadrugo, ki naj bi pospeševala prodajo belokranjskih pridelkov in sploh gospodarsko življenje v teh krajih. Naši javnosti je sicer delo teh belokranjskih organizacij malo znano, vendar pa bi ne bilo umestno omenjati ga, ker so oni vsi skromni in neradi o sebi govorijo, še bolj neradi slišijo. Njihovo delo ni začeto, da bi ga kazali javnosti, želimo pohvale, nego zgolj, da bi koristili Beli Krajini brez vsa- kega osebnega dobička ali častihlepija.

Društvo »Bela Krajina« je pripravljalo fotomaterski izlet v kraje onkraj Gorjan- cev od rane lanske jeseni. Uspeh je bil vi- den. 700 udeležencev še ni imel pri nas doslej noben izlet take vrste. In komaj smo se vrnili v Ljubljano, že vprašujejo ljudje bomo li šli spet kmalu tja v Belo Krajino. Kmalu ne, šli pa bomo jeseni med vrislave vinske gorice, polne plemenitega grozdja, ki nam daje znana zdrava belo- kranjska vina. Sedaj so Ljubljančane spre- jeli Belokranjci v vaseh in mestih, da jim pokažejo bolj sebe v svojem življenju, ka- kor naravo, jeseni pa bodo svoje goste pe- lijali v vinograde in zidanice, da bodo vri-

niki v življenje teh krajev. Bogve koliko src so pustili Ljubljančani v Belo Krajino, in koliko so jih odnesli s seboj. Nedvomno je, da bo sedaj stopila tudi Bela Kra- jina med naše živahne izletniške kraje. Tudi tam bo vzklilo novo življenje, do katerega imajo ti kraji po svoji lepoti vso pravico, morda večjo od drugih, na katere ljudi sedaj veče bolj navada, kakor resnična le- pota. In kakorkoli je ta izlet pozvil zani- manje med nami za mikavnost Bele Kra- jine in njenih ljudi, tako je tudi Belokran- jcem bil trden dokaz za začetek novega življenja in novega, njihovega siroma- štvu prepotrebne vira dohodkov.

Najmanjši pri sprejemu fotomaterjev v Ormožju

Nač več ne bo sedaj tam tako tiho in mirno, kakor vsa leta doslej. Enega pa naj Belokranjci ne pozabijo, za kar jih pro- si vsa naša javnost, ki bo za to tudi lva- ležna. Svoje narodne noše naj nam črva- jo z največjo hudebnijo, svoje otroke naj nam vzgajajo v ljubezni do naroda in nje- govih čed, svojo prilstnost naj ohranijo, ker bodo sicer izgubili vso tiisto pestrost in lepoto, ki je ohranjena edino še me- njami, med našimi dragimi Belokranjci. Ži- ve naj življenje svojih očetov in de- dov, nepokvarjeni in brez vsakega vpliva modernizma, ker bodo sicer izgubili ta največji dragulji, ki ga še imajo danes po- leg nešteti lepote svoje zemljice.

V Ormožju so tudi dekleta od fare

Živilski trg

Ljubljana, 13. maja.

Na trgu se že pozna nekoliko zopet po- letni kmečki »dumping«. Zlasti je trg čeda- lje bolj založen z zelenjavo in kmetije se ne morejo znebiti starega krompirja, ki so ga danes začeli ponujati po skrajno nizkih ce- nah. Na perutninskem trgu je pa bil izre- den naval.

Gospodinj se danes zopet precej kupo- vane meso, menda zaradi hladnejšega vre- mena, najbolj pa zato, ker bo treba jutri zo- pet praznovati nedeljo. Zato so se tudi bolj zanimale za perutnino, ki je je bilo da- nes res na izbiro. Tragikomedično je, kako se oglašajo petelini na perutninskem trgu v zavezanih vrečah in nabirnikih ali ženskam v naročju, ki obupanih obrazov pričakujejo kupcev. Čeprav so naše gospodinj velike prijateljice perutnine, vendar je kmetice ne morejo nikdar vse prodati. Med perutnino je bilo tudi precej golobov, komad po 5 Din, in kuncev po 12 Din. Ker je bilo izredno mnogo jajc, še skoraj več kakor o veliki noči, jim je še nekoliko padla cena. 22 drob- nih si lahko dobil za 10 Din, najlepša pa po 1.50 Din par.

Salata se je pocenila tako, da je dobi- zdaj gospodinja z dinar že za veliko dru- žino. Kljub temu se pa niso gospodinj od- vadile barantati. Kako rade kupujejo vse, kar je nekoliko cenejše, si lahko opozoval danes pri branjevki, ki je prodajala precej- lepe pomaranče po dinarju. Gospodinj se

se kar trgale za nje. Stare povrtine ni več mnogo, vendar je imela danes ena proda- jka še staro peso, ki jo je ponujala po di- narju 4 komade. Na zelenjadnem trgu je bil nekaj časa precejšen naval ter so se pro- dajalke, ki so prišle nekoliko pozneje, do- slojno borile med seboj za »boljše« pro- store.

Na stalnem sadnem trgu je že zelo mo- go novosti. Razen behuš (špargljev), ki so na trgu že delj časa, prodajajo jih po 20 Din kg, je že precej kolerabe, ki je po 10 Din kg, pese po 12 Din, artičok komad po 1—2 Din, holandskega zelja po 10 Din kg, posebna rariteta je nova repa, šopek po 5 Din, kumare, ki so po 20 Din kg, se pa ne zde gospodinjam že nič posebnega, do- volj je že novega krompirja po 8 Din kg — starega so danes prodajali kmetje na de- belo po 50 par kg — presenečen pa moraš biti, ko zagledaš med temi novostmi tudi ročce jagode, ki poleg vsega niso še tako drage, majhna košarica po 8 Din.

Ne kmečkim sadnem trgu ni bilo danes nič manj jabolk kot navadno in tudi podra- žile se niso več, najtežje so še vedno po 9 Din kg. — Kakor vidimo je na trgu vse- ga dovolj, a gospodinj tam bolj vzdihu- jejo, ker so že začele varčevati za poletne počitnice in letovisce.

RDEČI KRIZ VAS PROSI zimskih potrebščin za ljubljanske reveže in njih otroke! V ponedeljek dopoldne med 10. in 12. uri pride ponje!

Socijalno skrbstvo trboveljske občine

Pomoči potrebnih je že nad 2000. — Kuhinja za brezposelne in kuhi- hinja »Kraljice Marije«

Trbovlje, 12. maja. Trboveljska občina je nedvomno največ- ja delavska občina v državi, ker so pač Trbovlje največji industrijski revir v Jugo- slaviji. Zato se lahko trdi, da je trboveljska občina od krize in brezposelnosti tudi najbolj prizadeta. V trboveljski občini je število brezposelnih naraslo že preko 1200, razen tega pa je preko 800 starovpo- kojencev, vdov in sirot, katerih obstanek je v največji meri odvisen od socialne po- moči občine. Skupno število pomoči po- trebnih v trboveljski občini je torej že prekorajilo 2000. Če to število primerja- mo s številom prebivalstva, ki šteje v tr- boveljski občini danes okrog 17.000, se vi- di, da odpade že skoraj na vsakih 8 pre- bivalcev v občini po 1 oskrbe potreben občan.

Županstvo je že v začetku lanskega le- ta, ko je uvidelo, da v dolednem času ni misliti na omiljenje krize in z njo zdru- žene brezposelnosti, takoj ukrenilo vse, da se v občini organizira pomožna akcija večjega obsega, ki naj bo v pomoč po- pore najbolj potrebnim občanom. Usta- novljen je bil pomožni prehranjevalni od- bor, ki je organiziral brezplačno kuhinjo, v kateri prejema sedaj dnevno okrog 170 brezposelnih delavcev kosilo in večerjo. Hrano prejemajo res najpotrebnejši, to so taki, ki bodisi nimajo staršev, ali pa katerih starši so starovpokojeenci, ki so sami odvisni od podpore občine.

Mora se priznati, da je trboveljska ku- hinja za brezposelne izborna organizi- rana in služi popolnoma svojemu namenu. TPD je dala kuhinji podnoro 429.000 Din. Toda tudi mnogo domačih darovalcev izkazuje stalno svojo veliko naklonjenost tej socialni ustanovi, kajti ti darovalci da- rujejo kuhinji mesečno okrog 17.000 Din. Ob ustanovitvi kuhinje pa so darovali tu- di mnogi izven-trboveljski darovalci znat- ne prispevke v denarju in živilih, mnogo pa so darovali tudi trboveljski trgovci ži- vil, dočim so peki in mesariji pomudili ku- hinji znaten popust pri dobavih.

Od konca novembra lanskega leta do konca aprila t. l. je porabila kuhinja za prehrano brezposelnih okrog 71.000 Din, dočim je porabila kuhinja »Kraljice Ma- rije« v kateri se dnevno prehranjuje okrog 250 staršev otrok revnih staršev v tem času 108.000 Din. Morda pa je bilo raz- deljene mani zaposlenim delavcem za Din 63.000. Od zneska Din 429.000, ki ga je TPD kuhinji naklonila, je torej s 1 majem bilo še Din 187.000 neporabljenih. Hrane je bilo v golem času razdeljene med brezposlele 61.098 porcij, in sicer v ok- tobru l. l. 11.716, v novembru 5622, v de- cemberu 8441, v januarju 10.132, v febru- riju 9355, v marcu 9266 in v aprilu t. l. 6566 porcij. V aprilu in maju se je stanje prehranjevalcev sicer nekoliko znižalo, ker je dobilo nekaj brezposelnih zaposlitev, vendar pa bo kuhinja na jesen zopet hudo

Ustanovitev tabor- skega okrožja JRKD

Ljubljana, 13. maja.

Za večje in širše kulturno-politične in soc. naloge, ki bi jih posamezna krajevna politična organizacija ne zmogla in ki so splošnega značaja, se je v zadnjih dneh osnovala za krajevne enice Sodni, Kolo- dvorski okraj, za šentpeter in Vodmat okrožna organizacija z imenom »Tabor- sko okrožje JRKD«. Na ustanovnih sestankih se je določil načrt za delo v tekočem letu. Odposlanci iz posameznih političnih enic so poudarili naslednje splošne potrebe: ži- vahne osebene zveze med polit. delavci, med sebojno zaupnost, pred končnoveljavni ukrepi eksponentov JRKD službena pot in demokratični postopek odposod navzgor, stalnost in vztrajnost polit. izobraževalne- ga dela v vseh funkcijah oseb in stranke, jaka disciplina in duhovna enotnost v delu, načrtih, priporočilih, v osebnih odločitvah itd. doma in v Beogradu, oostrejša sredstva proti vsem, ki kažejo kakorkoli sovražnost in nespravljivost s programom od 6. ja- nuarja, zatiranje nezdravih ambicij.

Dnevne vesti

— Ali se še poznate, da ti Vodnikova družba pripravila na leto 1933 lepe knjige? Spominja se gotovo, da je Vodnikova družba za Veliko noč objavila svoj letniški knjižni program. Naj te danes opomni samo na eno knjigo iz tega lepega programa. Letos se bomo spominjali 20-letnice izbruhov svetovne vojne. Nekaterim je pač znana pot črta našega naroda čez Kalvarijo vseh front; mnogim pa je vse to neznano. Zato izda Vodnikova družba povest »Zvesta črta« Frana Roša. Povest je pisana živahno in poljudno. Da ne zamudite te prilike, prijavite se danes svoje članstvo pri svojem po-
verjeniku ter ne odlašajte!

— Z naše univerze. Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje mesto asistenta pripravnika na kemičnem inštitutu. Prošnje je treba vložiti do 24. junija.

— Četrtniška vojnja za kongres žensk. Jugoslovanski ženski savez sporoča, da je dovolilo prometno ministrstvo četrtniško vojnjo udeležencem kongresa JZS, ki se bo vršil od 21. do 23. t. m. v Novem Sadu.

— Izpremembe v državni in banovinski službi. Premošena je obrtna učiteljica pri bivši škopkarski šoli v Horjulju Katerina Munih za obrtno učiteljico pri dr. osrednjem zavodu za ženske domače obrti v Ljubljani. V višjo skupino sta pomaknjena sreska kmetijska referenta Josip Sušič (kraj njegovega službovanja ni omejen) in Franc Wernig pri sreskem načelnstvu v Slovenj-gradcu.

— Obični zbor Pokojniškega združenja za namembnost v Ljubljani. V nedeljo, 11. junija ob 10. dopoldne bo v sejni dvorani mestnega načelnstva v Ljubljani XII. redni obični zbor Pokojniškega združenja za namembnost v Ljubljani. Na dnevnem redu so volitve članov občestva in njihovih namestnikov, izprememba in dopolnitev statuta PZ, kolikor bo potrebna glede na predloženo izdajo prečiščene tekste zakona o pokojniškim zavarovanjem namembnostev in glede na pravilnik o draginskih dokladah, izprememba pravilnika o draginskih dokladah in določitev zneska za podnoro po § 6. pravilnika o draginskih dokladah.

— Ustanovitev Krajevnega odbora Jadranske straže v Škofji Loki. Tudi iz Škofje Loke smo prejeli razveseljujočo vest, da je uspelo tamkajšnjemu agilnemu poverjeniku JS pridobiti nad 100 novih zvestih čuvarjev našega morja. Zato se bo že dne 20. t. m. vršil ustanovni obični zbor krajevnega odbora JS v Škofji Loki in sicer ob 20. uri v vrtni verandi postilne »Pri Čenetu« na Glavnem trgu. Ker se bo ustanovnega občnega zbora udeležilo tudi številno zastopstvo uprave Oblašnega in krajevnega odbora iz Ljubljane, je pričakovati, da bo dnevi red zelo zanimiv. Obiščene bo predaval o važnosti in ciljih JS tajnik g. Marjanovič. Vabimo vsa škofočelna javnost, da se ustanovnega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo in da ne zaostane za drugimi kraji naše banovine.

— Drugi izlet JS po Sredozemskem morju. Za potovanje, ki ga priredi JS po Sredozemskem morju v času od 15. junija do 4. julija s parobrodom »Kraljica Marija« so bila vsa mesta že kmalu zasedena, tako, da veliko število prijavljenih ni moglo več dobiti mest. Zaradi tega je prišel L. O. JS pogajanja z našimi parobrodskimi društvi, da bi si pridobil še en parobrod, ki bi vozil istočasno s »Kraljico Marijo«. Do končnega sporazuma pa ni prišlo, ker je bil medtem dosežen sporazum z »Jugoslovanskim Lloydom«, ki je odobril članom JS na naslednjem potovanju »Kraljice Marije« koncem julija s skoraj istim vozilom redom, gotovo številno kabin po znatno nižjih cenah. To drugo potovanje bo trajalo od 29. julija do 18. avgusta, torej dva dni več kot prvo in si bodo udeleženci ogledali tudi luke Palma na Balearskih otokih. Cene za posameznega udeleženca so: v kabini s 3 posteljama Din 4400 do Din 4600; v kabini s 2 posteljama po legi kabine od Din 4200 do Din 5000; v kabini z eno posteljo Din 4700 do Din 5300; v luksuzni kabini od Din 7500 do Din 13.500. Ker je le kratke rok za prijavo do 23. maja je udeležbo čimprej prijaviti Oblašnemu odboru JS v Ljubljani, Gledališka ul. 8. i. e. najkasneje do 22. t. m. ob istočasnem plačilu ene četrtine vnoznice kot kavelja.

— Centralna zadruga jugoslovenskih avtorjev javlja, da izplačuje odlej tanišnje vsem onim slovenskim skladateljem, ki so bili l. 1932 vključeni v Avtor-Centrali, od katerih je Avtor-Centrala pobirala tanišnje. Gg. skladatelji so naproseni, da se v svrhu izplačila obrnejo na podpisane, zunaj Ljubljane živeli pa prejmejo denar po poštni nakaznici. Izplačane tanišnje veljajo za izvedbe v letu 1932, razen za inozemske, za katere se ni došla repartitija L. M. Škerjanec, dr. konservatorij.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine« št. 39, z dne 13. t. m. objavlja uredb o dopolnitvah in izpremembah zakona o železniški imovini v eksploataciji prometnega ministrstva, razne carinske razpise, izpremembe in dopolnitve v pravilniku o zdravilih in zdravilnih specialitetah, objave o telefonskem in brozovanem prometu in objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933.

— Zaviške kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 31 dvorcih, svinjska rdečica na 14, steklina na 3 in v enem primeru, gniloba čelne zalege na 2, perutninska kolera na 3, konjski garji na 2 in vrančni prisad na 2.

— Nedeljski vlak na progi Vrhnika—Ljubljana odpade. Zaradi slabega vremena je odpovedana na Vrhniki slavnostna otvoritev strelšča strel. družine, zato jutri ne bo vozil na progi Ljubljana—Vrhnika nedeljski vlak. Promet se bo vršil na tej prosi dne 14. t. m. normalno kot ob delavnih dneh.

— Mednarodni lutkarski kongres v Ljubljani. Mednarodna zveza lutkarskih odrov »Unimas« pod predsedstvom prof. dr. Jindriha Veselice iz Prage in Jugoslovanski lutkarski savez v Ljubljani sklicujeta v dne 4. in 5. julija mednarodni lutkarski kongres v Ljubljani. Ob času kongresa bo otvorjena tudi velika lutkarska razstava. JLS priredi od 30. junija do 3. julija lutkarsko šolo, ter že sedaj opozarjamo vse člane in prijatelje lutkarske umetnosti da se pravočasno prijavijo.

— Denarni zavodi ki se niso imeli v razporeditvi legitimacij za obisk ljubljanskega veleseja, pa jih žele prevzeti v prodajo za XIII. ljubljanski velesej, ki se bo

vršil od 3. do 12. junija naj to sporoče uradu veleseja v Ljubljani.

— Koroške novice. V St. Jakobu v Rožu je bil pretekli teden zavrato umorjen posestnik Jože Komac, p. d. Roraz, z Breznice. Ko se je v petek zvečer po opravih vračal domov, ga je pri Radišnjaku blizu potoka Bistrice neznan zločinec štirkrat ustrelil. Komac so našli mrtvega. Umor je zelo razburil prebivalstvo. Morilec je izginil brez sledu. — Nedavno smo poročali, da je bila umorjena branjevka Marinkova. Orožniki so se dni prišli nekega moškega, ki je osumljen zločina. Baže so mu krivdo že dokazali. — V Šmihelu je umrla pretekli teden Lenca Jakoparjeva. — V istem kraju je bilo vlomljeno v hišo posestnika Hubra, vlomilci so odnesli za 2200 šilingov raznega blaga. — V Ledinah so 24. aprila ob veliki udeležbi pokopali Blaža Arneja, očeta dr. Janka Arneja. Pokojni je uka-
mal visoko starost 82 let. — V noči na 8. t. m. je gorelo na Ročici pri Kotmarju ve-
si gospodarsko poslopje posestnika Osva-
da Rabiča. 27. aprila je pa pogorelo go-
spodarsko poslopje Gregorja Morica v Kr-
novicah pri Velikovcu. — V Celovcu je 6.
maja umrl gostilničar in posestnik Franc
Tratnik.

— Borza dela v Ljubljani išče barvar-
skega mojstra - praktika za tekstilno
industrijo, dva pekova pomočnika in pe-
čarja za email (Emailbrenner).
— Zračni promet s Sušakom. Včeraj
popoldne se je spustil na zagrebškem ae-
rodrumu velik češkoslovaški potniški avion
tipa »Caproni« s tremi motorji. S tem le-
talom so prišli predstavniki češkoslo-
vaške državne zračne proge, a popoldne je
prišel iz Beograda generalni direktor ome-
njene družbe ing. Stodas. Prihod zastopni-
kov češkoslovaškega zračnega prometa v
Zagreb je v zvezi z otvoritvijo zračne zveze
med Prago in Zagrebom. 1. junija se otvor-
ja zračna proga med Prago, Zagrebom in Su-
šakom, tako da bo letal en dan češkoslo-
vaški avion, en dan pa naš. V ponedeljek
kretno Čehi z avionom na Sušak, da si
ogledajo aerodrom.

Zlato naše hrane Jajnine

Makaroni, spageti in juhine zakuhe

— Vreme, vremenska napoved pravi, da
bo večinoma oblačno, hladno in nestano-
vitno vreme. Včeraj je po večini krajev na-
še države deževalo. Najvišja temperatura
je znašala v Škofju 23, v Splitu 19, v
Ljubljani 18,6, v Zagrebu 18, v Mariboru
17,2, v Sarajevu 14, v Beogradu 13 stopinj.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,2,
temperatura je znašala 4 stopinje.

— Razne nesreče. Štefka Gavričeva, 3-
letna hčerka pleskarja iz Zgornje Šiške,
je včeraj doma zvrnila nase posodo mleka
in se oparila po obrazu in po rokah.
— V Cerkljah pri Kranju je davi neznan
pes popadel 2-letnega Andreja Kovčiča in
ga vrzil v vrat in desno roko. Oba po-
škodovanca so morali prepeljati v bolnico.

— Dve žrtvi napadov. Včeraj so pripel-
jali v bolnico 38-letnega dinarja Ivana
Dragarja, ki ga je v Podgorici nekdo na-
padel in s kolom pretepel. — Žrtev tepeža
je postal tudi brezposelni Adolf Kampelj
z Ježice.

— Se o požaru v Hajdini. Včeraj smo
poročali o velikem požaru, ki je dopoldne
izbruhnil v Hajdini pri Ptuj. Goreti je
začelo pri posestnikih Cestniku in Stolu
istočasno, ogenj se je pa razširil še na dru-
ga poslopja. Vsega skupaj je postalo osem
objektov žrtev plamena. Pri požaru so bile
nevarno opočene žena posestnika Cestnika
ter služkinji Veronika Čepek in Roza Pal.
Dva moška sta zadobila lažje opekline. Vse
posrečenoce so prepeljali v ptujsko bolni-
co. Ogenj je zanelila zločinska roka. Ško-
da je zelo velika.

— Z nožem napadel nevesto. Včeraj do-
poldne je zabodel v Zagrebu pred poslop-
jem policijske uprave z nožem Mirko Hor-
vat svojo zaročenko Nežo Lončar, služni-
ko po poklicu. Prižadegal ji je precej tež.
Ko telesno poškodbo, tako da so jo morali
prepeljati v bolnico.

— Krvno, kožno in živčno bolni, doseže-
jo z uporabo naravnega »Franz Josefovega
grenčice« urejeno prebavo. Specialni
zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so
z učinkom staro preizkušeno »Franz
Josefove« vode zadovoljni v vsakem ozir-
u. »Franz Josefove« grenčice se dobi v
vseh lekarnah, drogerijah in specerij-
skih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Seja občinske uprave ljubljanske. V
sredo 17. t. m. ob 17. uri v mestni dvorani
redna javna seja občinske uprave Ljub-
ljanske. Na dnevnem redu so poročila fi-
nančnega, gradbenega in personalno prav-
nega odseka. Poročila finančnega odseka
se nanašajo med drugim na odstoj zem-
ljišča v Lattermanovem dvorodu Ljub-
ljanskemu Sokolu in na odprado raznih
mestnih parcel, poročilo gradbenega od-
seka na petoizbo podjetja ing. Dukič
in drug na sklep kolodvorske komisije gle-
de armaturne izmere pri mostu pod Tran-
čo, na prošnjo ljubljanske kreditne banke
za parcelacijo posestva ob Tržaški cesti,
na odstranitev provizoričnih zgradb poš-
te uprave v Robbovi ulici, na spremembo
regulacijske načrta Vodmata odnosno Bol-
garske ulice in na preureditev kanalskega
omrežja v Ljubljani. Javni bo sledila
tajna seja.

— Uradne ure na sodiščih. Za dobo od
1. junija do 31. avgusta so uradne ure pri
okrožnem in sreskem sodišču v Ljubljani
ob delavnih dneh od 7.30 do 13.30, ob nede-
ljah in praznikih od 9. do 11. — Predsed-
ništvo okrožnega sodišča v Ljubljani.

— Iz Zvenete fanfare. ki se bodo jutri
med 10. in 12. dopoldne oglašale po vseh
mestnih okrajih. bodo prošle, da bi vsakdo
brez odlašanja v paket povezal obrajeno
zimeko obleko, obutev, perilo, posteljnino,
ki jo je namenil ljubljanskim revežem in
njih otrokom, ter oznanjale, da pride Rde-
či križ že jutri (ponedeljek) med 10. in 12.
dopoldne ponje.

Beli zobje: Chlorodont

— Ljubljana župa JPS priporoča vlač-
njenim družinom in družinam v pe-
nem, naj se po možnosti korporativno s
prapori udeležijo jutrišnjega zborovanja in
sprejema NSZ. Uprava Hubadove župe JPS.

— Lj Lepota mesta in Napoleonovega trga. Na
to pod zgornjim naslovom priobčeno notico
nam pojasnjuje mestni gradbeni urad, da se
je na željo prebivalstva okoli Napoleonovega
trga in z ozirom na estetsko lice mesta
uprava svojčas odločila, da postavi na tem
trgu nov podzemeljski transformator, od-
strani pa sedanega nadzemnega. Podzem-
ski transformator je bil lani dograjen, ra-
diarji vlage pa, ki se je v podzemlju pojavi-
la, še ni moglo montirati transformator-
skih naprav v novo stavbo. Da bi se pa
novi aparati ne pokvarili, se dela sedaj na
posebni izolaciji, nakar bo nadzemni tran-
sformator podrt. Po tem delu bo mestna vr-
narja uredila tudi na tem trgu mal ličen
park, da zadovolji tamošnje okolice.

— Lj Umri se v Ljubljani ob 5. do 11. m.
Klemenč Antonija, roj. Bregar, 68 let, »dova
železnica«, Škofja ul. 7; Hribar Jo-
sip, 62 let, železnikar v p., Miklošičeva c.
34/IV; Horvat Marija, roj. Seršen, 78 let,
vdova bejlar, mojstra, Dunajska c. 9; Bro-
lih Marija, 75 let, bivša služkinja, Poljanska
c. 16; Obrekar Marija, roj. Peterca, 77 let,
žena črkostavca, Hranilnična c. 7; Cigler
Marija, 74 let, bivša posestnica, Japljeva ul.
2; Gerbič Emilija, 77 let, vdova ravnateljica
»Glasbene Matice«, Čevljarška ulica 1; Za-
veršek Anton, 71 let, mestni delavec, Vi-
dovdanska c. 9; Stojc Marija, 89 let, zaseb-
nica, Vidovdanska c. 9. — V ljubljanski bol-
nici umrli: Stiren Janez, 47 let, sofer, Sv.
Petra c. 43; Luzner Bernarda, 22 let, žena
posestnika, Lučne 1; Zakelj Anton, 40 let,
kajzar in brezposelni zidar, Log 41; Glo-
bočnik Ana, zasebnica, 40 let, Sv. Florjan-
ja ul. 13; Levčič Marija, 2 dni, hči kolarja,
Javor 1; Potrebuješ Josip, 32 let, dinar,
Crni vrh 11; Prek Janko, 37 let, trgovski
poslovodja, Karadžičeva 16; Lukežič Ivan,
33 let, hlapec, Pšata 51 pri Dolu; Poljšak
Aljožij, 10 let, sin posestnika, Petruška
vas 25.

— Sredi cvetja in zelenja bo Ljubljana
to nedeljo praznovala materinski dan. Zelo
se je tudi pri nas že uveljavilo vsakoletno
praznovanje tega dne, ki je ves posvečen
zlatemu materinskemu srcu, pa vendar je
treba še več iskrenosti še več poudarka
ljubezni — vsaj toliko, kakor ob rojstnih
dnevih in godovanjih, ki se pri nas v me-
stu kakor na deželi tolikanj praznujejo.
Materinski dan mora postati najlepši, naj-
prisernejši pomladni praznik sleherni dru-
žine. Cvetje naj bo tolmak in izraz tiste
nežne vdanosti, ki jo mora otrok čutiti do
matere.

— Lj Otroci so postali preveč iznajdljivi,
se pritožuje neka prodajalka na Bregu. Njen
lokal je precej temen, zlasti zvečer, ko je
razsvetljen s petrolejko, kar so začeli iz-
rabljati otroci, ki so doma odkril v pozab-
ljenih nogavčah stare avstrijske krone in
goldinarje. Stare srebrnike so dobro očisti-
li, da so bili zopet svetli. Krone so razpe-
čevali za 10 Din, goldinarje pa za dva de-
setke. Zaslужili so precej, ker ima stara kro-
na le 3 Din vrednosti.

— Lj Stari berači so včeraj zopet izbrali
»svoj dan« ne glede na prepovedi, da je
beračenje sploh prepovedano, torej tudi ni
dovoljeno ob petkih Teh beračev je pri-
nes še zelo mnogo in najbrž ne bodo iz-
umrli, ker imajo toliko naraščajo. Petkovi
berači imajo stalne darovalce in si ne puste
kratiti pravice — vse »stranke« obiščejo,
popoldne se pa nekateri zibljejo še povsem
omamljeni kar mehanočno od vrat do vrat.
Ko so že pošteno pijani, obiskujejo tudi
druge »stranke«, da si razširijo »klijentelo«.
Pijani berači seveda ne vzbujajo pri ljudeh
socijalnega čuta, saj jih ne morejo omejit
niti armade res lačnih brezposelnih.

— Lj Rezervni oficirji v Ljubljani se ob-
veščajo, da je g. komandant ljubljanskega
vojnega okrožja naknadno odredil, da se
letos pregled oficirske uniforme ne bo vr-
šil. Vsi tozadevni pozivi za 18. t. m. so to-
rež brezpredmetni.

— Lj Danes in jutri »Kralj džunglec« na
filmskem sporedu ZKD. V Elitnem kinu
Matic predvaja ZKD najnapetjši film le-
tošnje sezone, vefilm »Kralj džunglec«.
Publika, ki je videla ta film je enodušno
mnenja, da prekaša to filmsko delo po
kresnihi posnetkih, po zanimivih in napeti
vsebinski znani vefilm »Trader Horn«.
Vsakdo je presenečen kajti film je prekašal
vsa še tako drzna pričakovanja. Človek,
med osromnimi levi, ki ga uboja kot
krotke ovce, levi in tigri v gorečem čir-
ku, vse to so prizori, ki bodo ostali sle-
hernemu človeku nepozabni. Zanimanje za
film je bilo od dne do dne večje, zato ga
je prevzela na svoj spored ZKD, ki ga bo
predvajala še nekaj dni in to ob svojih
znanih cenah, da omogoči na ta način
ogled filma najširšim plastem naroda. Da-
nes se vršita dve predstavi, in to, prva ob
14.15, druga točno ob 18 uri. Jutri se
film ponovi ob 11. dopoldne.

— Lj Mornarska sekcija Jadranske stra-
že. Tovariši, ki se zanimajo za veslanje in
veslaške tekme meseca julija, se najpo-
vabijo na sestanek pri »Novem svetcu« v Pre-
šernovi sobi, ki bo drevi ob 20. uri.

— Lj Pevski nastop srednješolskih zbe-
rov, ki se bo vršil jutri ob 10. uri dopoldne
v veliki dvorani Uniona, ima namen poka-
zati javnosti delo zavodov med letom na
glasbenem polju. Brezhibni lankoletni na-
stop kakor koncerti, ki so jih priredili med
letom posamezni zavodi, nam nudijo jam-
stvo, da bo tudi ta prireditel na visoki
stopnji. Pričakujemo, da občinstvo napoli
dvorano in na ta način podpre stremljenje
naše mladine, ki se z navdušenjem priprav-
lja za ta evoi pevski praznik. Predprodaja
vstopnic v Matici knjarni.

— Lj Ustanovitev »I. društva za zaščito
vlagateljev« v Ljubljani za dravsko bano-
vino je kr. banška uprava dravske banovi-
ne z odlokom št. 8814/3 od 5. aprila 1933
dovolila in so pravila, ki so jih vložili pri-
mariti g. dr. Vinko Gregorič in tovariši v
Ljubljani, s tem potrjena.

— Lj Društvo za raziskavanje jam priredi
serijo predavanj našega podzemnega sveta.
spojeno z izleti v nekatere značilne kraje-
jame. Namen »jamskega tečaja« je, da se
teoretično in praktično izvežbajo novi raz-
iskovalci Društvo vabi vse, ki se interes-
irajo za Krae in kraške pojave, da se udele-
že tega tečaja. Prvo predavanje bo 18. maja
ob 18. uri v mineraloški predavalnici uni-
verze na Kongresnem trgu. Odbor.

— Lj Za obstoj našega gledališča gra-
»Udruženje gled. igralcev« in »Podsevek
muzičar« opozarja vse kulturne, prosvet-
ne in njim sorodne organizacije na seste-
nek, ki bo v torek 16. t. m. ob 20. uri v
dramskem gledališču. Ker gre za obstoj na-
šega gledališča, prosimo vse organizacije,
da pošljejo svoje delegate.

— Lj Krajevna organizacija JRKD za Vod-
mat vabi svoje članstvo, da se udeležijo
rodbinskega majniškega izleta v nedeljo 14.
t. m. k Pečnikarju, Sv. Jakob ob Savi. Zbi-
rališče med pol 14. do 14. uro pred kavarno
Tabor za pešce. Vsi oni, ki ne morejo peš,
naj se poslužijo vozil, ki jih navaja v ogla-
su v dnevnikih z dne 10. maja Taborsko okro-
žje JRKD. Člani, udeležite se z družinami v
čim večjem številu tega izleta. Krajevni od-
bor JRKD za Vodmatški okraj.

— Lj Klub esperantistov v Ljubljani vabi
svoje članstvo in esperantiste k izletu na
Orle, ki bo jutri. Zbirališče ob 14. na Senti-
jakobskem mostu.

Tudi naš kajak sport se lepo razvija

Prvi občni zbor Kajak kluba. — Klub nam pripravlja film vodnega sporta v Sloveniji

Ljubljana, 13. maja.
Med vsemi našimi sportnimi panogami
je kajak sport najmlajši in Kajak klub naj-
brž Benjamin med našimi klubi. Čeprav pa
nima za seboj več let dela in tradicije, ven-
dar lahko rečemo, da beleži že v prvih
dveh letih svojega obstoja prav lepe uspe-
he. To je pokazal tudi smotni prvi občni
zbor, ki se je vršil v damskih prostorih
kavarne »Emona«.

Predsednik g. inž. Pogachnik je prav pri-
srčno pozdravil vse navzoče, zlasti predst-
avnike raznih društev in klubov ter na krat-
ko očitral razvoj kajak sporta v Ljubljani.
Ta sport je bil že pred leti uveden pri nas,
gostili so ga pa samo posamezniki, ki niso
bili vključeni v klub. Omeniti je treba vo-
žnjo arh. Strenarja in njegovega kolega
Anžlovarja, ki sta leta 1926 s kajakom po
Savi ponesla pohvale ljubljanskega župa-
na beogradskemu. Da se ta sport ni mogel
razviti, je bilo nemara krivo dejstvo, da so
gumijasti čolni predragi. Zadnja leta si je
več sportnikov zgradilo platnene čolne, v
splošnem se pa največ uporabljajo čolni tipa
Klepper in Froesch. Ljubljanski kajakovci so
bili v stalnih stikih z bratekm Kajak klub-
om v Zagrebu, ki je bil ustanovljen kot
prvi v državi. Glede klubovega delovanja
je predsednik omenil, da je klub lani mno-
go storil. Zbral je vse one, ki so se udele-
stovali v tem sportu, lotil se je pa tudi de-
la, ki presega njegove moči. Izdelati boče
namreč film vodnega sporta v Sloveniji. V
tem pogledu je šel klub zelo na roko TK
Skala s predsednikom g. prof. Ravnikom na
čelu. Skala je odstopila brezplačno svoj la-
boratorij za razvijanje in kopiranje filma,
dala je tudi razne tehnične pripomočke na
razpolago. Del filma, ki bo dol 300 metrov
in bo nekaj »vodni žurnal Slovenije«, je že
gotov. Člani kluba so lani na Savi in na
Cerkniškem jezeru napravili prav lepe po-
snetke. Letos se bo del nadaljevalo. Na-
bava filma je bila seveda združena z ve-
likimi stroški, ki jih klub gotovo ne bi zmo-
gel, če mu ne bi mestna občina prikoščila
z izdatno podporo v višini 5000 Din na po-
moč. Nekaj denarja se je zbralo po nabi-
ralni akciji. Gotovo je, da bo film v propa-
gandnem pogledu kluba in razvoju kajak
sporta mnogo koristil.

Občina je pa napravila klubu še drugo

— Lj Rogozovo gostovanje v Hamletu je
preloženo na ponedeljek 22. t. m. zaradi nje-
gove zaposlenosti v Pragi.

— Lj Danes je otvorilo društvo »Atena«
zanimivo razstavo »Med starnskimi urami
in tulipani« v balkonski dvorani »Zvezde«.
Razstava ostane odprta, v soboto, 13. v ne-
deljo 14. in ponedeljek 15. maja t. l. od 9.
do 19. ure. Vstopnina Din 10.—, društva in
šole popust. 302-n

— Lj Sežija spargljev! Vsa dan sveže,
domače. Zlatne beluše dobite v gostini pri
»Slepem Janezu«. 301-n

— Dame! Ali že poznate produkte »La
Toja«? — To so roletna sredstva, ki vse
bujejo naravne, zdravilne in osvežujoče soli
svetovno znanih termalnih vrelcev špan-
skega otoka La Toja. 303-n

— Dunajsko pranje, svetlokanje Simenc
Kolodvorska 8.

uslugo. Odstopila mu je 300 kvadratnih
metrov sveta ob Ljubljani, ki ga je klub
ogradil in si bo tam postavil majhno lopo
za čolne, oziroma majhen dom. To pomeni
nov korak naprej v njegovem delovanju.
Obični gre v tem pogledu najtoplejša za-
hvala.

Kar se tiče sportnega udejstvovanja člo-
nov, je treba omeniti izlet kajakovcev na
Krk, razne vožnje po Savi in prvenstveno
vožnjo članov Hafnerja in »Frejerja« po Ti-
moku ob ingoslovenski bolgarski meji. Le-
tos bodo člani napravili več novih vodnih
tur.

Tajnik g. Kolb je najprej prečital zapie-
nik o ustanovnem zboru, nato je pa obširno
poročal o klubovem delovanju. Poročilo je
bilo v glavnem rekapitulacija predsedniške-
vega, le da je bilo obširnejše. Med drugim
je omenil, da so se zastopniki kluba lani
udeležili mednarodnega »Kanu« kongresa
na Dunaju, kjer so proslili za sprejem v
mednarodno federacijo, a je bil sprejem
odklonjen, ker ta sprejema samo zveze, ne
pa klubov. Zato bo treba misliti na usta-
novitev zveze in stopiti v stik z Zagreb-
čani. Klub je naročen na strokovni reviji
»Fallboot« in »Kanusport«, ki sta članom
na razpolago. Prostor ob Ljubljani bo tre-
ba splinirati in bi bilo želeli, da se člani
loče kuluka. Uvesti bo treba tudi nekako
prvenstveno tekmovanje za državno prven-
stvo, za kar bi najbolje odgovarjala Sava
med postajama Savi in Hraštni.

Blaginjsko poročilo je podal g. Hafner.
Na predlog odbora je bila članarina zniž-
ana na 10 Din mesečno, vpisnina pa ostane
50 Din. Sledile so volitve, pri katerih je bil
soglasno izvoljen vese stari odbor s predse-
dnikom g. inž. Pogachnikom na čelu, za re-
vizorja pa g. Tina in prof. Fakin.

V imenu Smučarskega kluba Ljubljana
je pozdravil zborovanje g. Plenčar, povdar-
jajoč, da klub s simpatijami spremlja ta
pokret. Priporočal bo članstvu, da se vpiše
v Kajak klub. Predsednik se je za to izjavo
iskreno zahvalil in naglašal, da je potrebno
čim tesnejše sodelovanje med smučarji in
vodnim sportom. V Nemčiji je večina smu-
čarjev poleti vključena pri kajak klubu ali
pa obratno. Končno so se obravnale še
razne aktualne zadeve, nakar je inž. Po-
gachnik zaključil občni zbor.

rovala J. in F. B. 100 Din Družbi sv. Cirila
in Metoda.

— Lj Javno cepljenje otrok. Iz občine Ce-
lje okolica bo v ponedeljek 15. in torek
16. t. m. ob 15. v občinski posvetovalnici
na Bregu. Cepjenje je obvezno za vse l.
1932 rojene in ostale, še ne cepljene
otroke.

— Lj Umri je 11. t. m. v celjski bolnici
31-letni posestnik sin Ivan Zupanc z Ve-
likega Gorela pri St. Lenartu nad Laškim.

— Lj Celjski mestni autobus bo vozil od
14. t. m. dalje v Rimsko toplice vsako ne-
deljo in praznik ob 13.45 izpred celjskega
kolodvora in se bo vračal ob 18.30 iz Rim-
skih toplic.

Gradbena dela ljubljske občine

Iz govora občinskega svetnika in podnačelnika gradbene odseka ing. J. Pavlina na proračunski seji občinske uprave

Ljubljana, 13. maja.

Uvedoma se je govornik pridružil izjavam obč. svetnika ing. Bevca in najmojše priporočal, da se upoštevajo njegovi utemeljeni predlogi gotovih nujnih gradbenih del, ki jih je smatrali kot skrajni minimum in ki se naj bi v proračunu dodatno še upoštevala. Nihče ne more zanikati, da je občinski svetnik, obsežnih gradbenih del, ki jih je ljubljanska občina izvršila v zadnjih petih letih. Ceste, kanali, razna poslopja in druge zgradbe so vidni znaki pozitivnega dela ljubljanske občinske uprave. Zelo bi bilo, da se vsa ta dela, ki se izvršujejo po točnem programu, v gotovem obsegu tudi še nadaljujejo, čeprav moramo zaradi nastalih razmer računati z znanimi omejitvami in izdatkih za leto 1933. Današnja gospodarska kriza zahteva tudi v proračunu ljubljanskega mesta gotovo redukcije. Prav posebno občutna pa so izpadli v VI. poglavju proračuna »Ceste, tigi...« v postavkah za vzdrževanje cest in za kanale, kot je to podrobno obrazložil že imenovan občinski svetnik. So pa to dela, ki so važna in nujna tako v prometnem, gospodarskem kot zlasti tudi v higijenskem pogledu. Zgovornik se pridružuje v tem pogledu stavitvenim predlogom. Priporoča se, da se izvrši vsaj ona dela, ki so v zvezi z gradbenimi izvedbami v tekočem letu, to so predvsem kanali ob novi tramvajski progi, obenem s pretlakovanjem dotičnih cestnih delov, dalje se priporoča zlasti nabava zadostnega posipnega materiala za ceste in končno, da se po možnosti izvrši še ona dela, ki jih je smatrali za povsem potrebno nadaljevanje in važno dopolnitev mestne kanalizacije, če naj pridejo tozadevne dohodke izvršitve do pravega haska in učinka.

Govornik je nadalje spregovoril se po-drobno o važni gradbeni akciji, glede katere more pokazati ljubljanska občinska uprava na zelo razveseljujoče uspehe, to je na gradbena dela, ki so se izvršila in se še izvršujejo iz dohodkov tiskarne (kaldrmine).

Je vsakogar zaslug ljubljanske občinske uprave, da si je znala pravočasno zagotoviti znatne vires kaldrminskega fonda za namene, ki jih predvideva uredba o kaldrmini, to je za izgradnjo carinskih objektov in za tlakovanje vseh mestnih cest. Z navedenih vires in pravočasnih ukrepov občine se je omogočila izvesti zelo obsežnega gradbenega programa. Na račun dohodkov iz kaldrmine se je izvršilo že od leta 1925 do leta 1929 cestno-tlakovalnih del za ok. 5.800.000 Din, ki sicer se je modernemu tlakovalu Mikloscheva cesta in del Mesarykove ter del Resljeve ceste.

S posebnim aranžmanom občine in finančnega ministrstva v l. 1930 se je zasnoval nov program za nadaljnja gradbena dela v skupnem potrošku 25.000.000 Din s tem, da bi se ti stroški kmalu s posojilom ne dohodke od kaldrmine od 16.400.000 Din in iz že nabranih dohodkov posebnega kaldrminskega fonda občine 8.600.000 Din, ki so se pa v zadnjih letih zvišali še za ok. 2.500.000 Din.

Izvedba tega obsežnega kaldrminskega programa se bliža svojemu zaključku in se nam kaže naslednja slika glede angažiranih in že izplačanih kreditov.

A. Objekti nove carinarne in zemljišča.

a) Carinske upravne zgradbe, ki so se v letu 1931-32 postavile, so sledeče: carinsko upravno poslopje, carinsko skladišče in rampa, stražnica finančne kontrole, hiša dohodatnega urada, carinska stanovanjska kolonija in končno nova železniška rampa ter nova železniška vagonjska delavnica namestu starih objektov, ki so se morali odstraniti zaradi situacije nove carinarne. Za vse te objekte znašajo stroški 9.466.000 Din.

b) Vrhu tega je mestna občina uredila še novo carinsko dvorišče in ga tlakovala, kar stane 908.000 Din.

c) Mestna občina je na podlagi kupnih pogojev s privatniki in železniško upravo pridobila za ceste in stavbišča potrebno zemljišče v izmeri nad 50.000 kv. m za znesek 1.351.000 Din, razen zemljišča, ki ga mora za dovozne ceste k carinarnici še odkupiti v izmeri 3776 kv. m.

Skupno znašajo izdatki za označene vrste 11.725.000 Din.

B. Moderno tlakovanje dovoznih cest.

a) V kaldrminskem programu je upoštevano tudi tlakovanje državnih ali pa še nedavno državnih cest na mestnem teritoriju, in sicer: Celovške ceste in Gosposvetske ceste, za kar znašajo izdatki skupaj 4.990.000 Din.

b) Na račun tega kredita se je izvršilo odnosno se bo v kratkem dokončalo tudi tlakovanje nekaterih banovinskih cest, to je Šmartinske in Vilharjeve ceste z izdatki skupaj 3.487.000 Din.

c) Vrhubeta se je na račun tega kaldrminskega programa izvršilo tudi tlakovanje železniških dovoznih cest, in sicer: Masarykove ceste med Resljevo in Metelkovo ulico z izdatki v znesku 450.000 Din.

d) Končno je občina poskrbela tudi še za tlakovanje svojih cest, to je dela Masarykove ceste (od Metelkove do Šmartinske ceste), Resljeve ceste (ravni del) in pa občinskega dela Bleiweisove ceste (med Tyrsevo in Gosposvetsko cesto) z izdatki skupno 2.018.000 Din.

Skupni stroški za tlakovanje gornjih cest znašajo 10.945.000 Din.

Če rekapituliramo te izdatke, vidimo, da odpade znaten del na carinske in železniške zgradbe ter pridobitev zemljišč in na tlakovanje državnih, banovinskih in železniških cest ter da je le manjši del bil uporabljen za tlakovanje občinskih cest. Vendar pa to ne more biti nikakr odtok, kajti tlakovati so se morale izredno važne prometne žile na mestnem ozemlju z ozirom na zahteve sedanjega in bodočega prometa.

Zgoraj označena dela so, kot omenjeno, v glavnem že izvršena ali se pa bližajo svojemu zaključku. Odrpito je le še vprašanje: glede pridobitve za Vilharjevo cesto potrebne svete od firme Škerbec in Baitol, katere zadeva je še v obravnavi pri sodnih oblastih, dalje tlakovanje državnega dela Bleiweisove ceste, za kar znašajo proračunski izdatki 2.130.000 Din in končno dela za asfaltno zalivanje s kokami tlakovanih cest v znesku 1.500.000 Din. V interesu mesta bi bilo, da se tudi

te zadeve kmalu in ugodno rešijo. Občinska uprava je storila v tem pogledu tudi že potrebne korake.

Do sedaj nabrani kaldrminski prispevki na račun ljubljanske občine so do malega že izčrpani in to v skupnem znesku ok. 10.900.000 Din, medtem ko je od kaldrminskega posojila 16.400.000 Din še neizbrljen znesek najmanj ok. 4.000.000 Din, iz katerega se bodo kriti stroški za preostala gradbena dela in za odkup zemljišča za Vilharjevo cesto.

Vsa ta preostala gradbena dela in skup omenjenega zemljišča so izključno le posli, ki jih predvideva uredba o kaldrmini. Zato se morajo zadevni izdatki kriti v smislu določb uredbe, št. 7 in 10 iz dohodkov kaldrmine. Vsi ti posli so tudi upoštevani v skupnem gradbenem programu, ki ga je ministristvo financ sprotično odobrilo.

Dolenjska se je začela prebujati

V Trebnjem je bila ustanovljena za vso Dolenjsko podružnica matičnega društva »Krk«

Trebnje, 13. maja.

Poročali smo že, da je preteklo soboto poverjenstvo dolenjskega društva »Krk« v Trebnjem sklicalo v občinski pisarni informativni sestanek za ustanovitev podružnice pod okriljem matičnega društva v Ljubljani in je bil na zborovanju izvoljen pripravljalni odbor. Zborovanje je vodil župan Josip Zupančič in je bilo prisotnih mnogo Trebnjancev. Za društvo »Krk« je poročal g. Janko Bukovec iz Ljubljane, ki je podal nazvočen kratek pregled uspešnega dela tega za nas Dolenjce tako pomembnega društva in je poročal, da se osnuje istoimenska organizacija za ožjo Dolenjsko s sedežem v Trebnjem. Člani novo ustanovljene organizacije naj bi bili istočasno člani matičnega društva v Ljubljani, ki ima itak namen, da na občnem zboru, ki se bo vršil še ta mesec v društvenih prostorih v Ljubljani, sprejme nov društveni poslovnik, ki bo dal vse možnosti osnovanja krajevnih organizacij po deželi, posebno po Dolenjski. Zborovalci so poročili z zanimanjem sledili in načelno pristali na poročevalčeva izvajanja. Pripravljalnemu odboru je bilo naročeno, naj stopi v stike odnošno izdela tozadevni predlog, ki naj ga krajevni delegat predloži v razpravo občnemu zboru »Krk«. V nadaljevanju je bil razgovor o propagandni razstavi dolenjskih mest ob priliki velesojna v Ljubljani in je bilo sklenjeno, da se mnogim dolenjskim krajem pridruži tudi Trebnje, ki naj se udeleži razstave in z isto kaže, da so Trebnje in okolica kraji, ki imajo vse pogoje za uspešen razvoj tujkega prometa.

Da ne bo slepomišenja in podtikanja

Odgovor ženskih društev »Slovenec« na tendenciozne članke o zborovanju z dne 7. t. m.

Ljubljana, 13. maja.

»Slovenec« z dne 10. in 11. t. m. objavlja članke, v katerih napada akcijo podpisanih ženskih društev in njihovo zborovanje z dne 7. t. m.

Zborovanje je obseg vseh zahtev v govorih in resolucijah natančno opredelilo. Ker »Slovenec« teh govorov in resolucij ne objavlja, pač pa napada zborovalke zaradi stvari, ki jih niso niti govorile, niti zahtevale, — med drugim jim celo očita zahtevo po neznakanem umoru — izjavljajo pridetelice — da anonimnemu pisarjenju, ki se poslužuje takih metod, ne bodo odgovarjale.

Ker bi pa utegnili »Slovenec« pisarje zavesti koga v zmoti, objavljamo v celoti svojo resolucijo, ki bo naše zahteve najbolj jasno pokazala in najbolj ovrgla »Slovenec« podtikanja.

Zveza akademskih izobr. žen (UOZ) sek. dja Ljubljana

Zveza delavskih žen in deklet
ženski pokret sekcija Ljubljana

Zahtevamo:

1. 171 k. z. naj se glasi:

1. Noseča žena, ki sama odpravi svoj plod ali dopusti drugemu, da ji to stori brez dovoljenja pristojne oblasti, se kaznuje z zaporom enega leta.

2. V posebno lahkih primerih sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni, neza-konsko mater pa, če je sama odpravila plod, tudi oprostiti vsake kazni.

3. Odprava plodu ni kazniva, če noseča žena ne more plodu donositi, nadalje, če v nosečem stanju ali po otrokovem rojstvu ne bi mogla opravljati svojih pridobitnih ali gospodinskih poslov in bi bila s tem ogrožena eksistenca njenih živečih otrok, odnosno osebe, za katere je po zakonu dolžna skrbeti in ki ji je prav tako blizu, kakor otrok, čigar rojstvo pričakuje, ali pa njena lastna eksistenca.

4. Odprava plodu ni kazniva, če se ugotovi, da je oploditve povzročena po posilstvu ali krvoskrnutstvu ali pa da bo otrok telesno ali duševno težko obremenjen.

B.

Z ozirom na § 171 k. z. se pozivlja ministristvo za narodno zdravje in socijalno politiko, da izda pravilnik k zdravstvenemu zakonu o sestavi komisije pri vsaki zdravstveni občini, oziroma kjer je, pri javni bolnici in pri ekspoziturah OUZD, ki bo pristojna, da ugotovi nujno potrebo odprave telesnega plodu in izda dotično dovoljenje z razlogi. Komisijo sestavljajo zdravnik-egibnik, katerega nasvetuje zdravniška zbornica, jurist-sociolog, katerega nasvetuje pravna in filozofska fakulteta ter izprašana, izkušena zaščitna sestra. Komisija

Odkup še potrebnega zemljišča za Vilharjevo cesto se bo izvršil na podlagi razlastitvenega postopanja, ker se prvotno ni dosegel aporazum glede cene. Kupnina za zemljišče se določi po razlastitvenem izreku na podlagi uradne cene.

Mestna občina ljubljanska bo v do-glednem času dovršila svoj obsežen gradbeni program v izmeri ok. 33.000.000 Din kaldrminskih dohodkov: od tega odpade ca. 80 odst. na gradbeno dobo zadnjih 4 let. Občina je bila na osnovi uredbe o kaldrmini in glede na višino svojega kaldrminskega fonda upravičena do izvedbe tega programa. Vendar pa gre priznanje občinski upravi, da so se čim prej in uspešno izvedli vsi v to svrbo potrebni koraki in ukrepi, tako da so se pravočasno zagotovili za ta velika gradbena dela vsi dohodki kaldrminskega fonda, ki so se nabrali na račun ljubljanske občine. Zaradi razbremenitve občinskega proračuna za znatna tlakovalna dela, je mogla občina porabiti svoja sredstva za druge koristne namene.

Kaldrminski dohodki so se izrežili vsakomur dobro in koristno za izgraditev številnih carinskih objektov ter za preureditev in modernizacijo zelo važnih ljubljanskih komunikacij, kar je ne le v ponos glavnega mesta Ljubljane, ampak tudi države, ker prestavlja Ljubljana vrata države napram zapadni Evropi.

Ob zaključku sta posetila zbor delegata društva »Krk« predsednik dr. Perko in tajnik g. Podbevšek iz Ljubljane, ki sta se mudila baš na propagandnem potovanju po Dolenjski. S strani društva »Krk« sta obljubila polno pomoč vsem dolenjskim kra-jem in podarila zlasti velik pomen razstave dolenjskih mest za vse Dolenjce.

Že dolgo zanemarjena in zapostavljena Dolenjska se prebujala iz svojega mrtila. Pozorovalnim posameznikom, ki žrtvujejo mnoge časa, truda in denarja le, da Dolenjsko prikažejo tujcu v oni luči, ki jo po pravi zasluži, se moramo s tega mesta zahvaliti, ker je znano, da je bilo vse delo javne uprave in sploh tujkega prometnega propagandnega za našo Dolenjsko, osredotočeno doslej le na delu društva »Krk«, dočim se vsi ostali niso ozirali na prošnje in naših krajev polnovredno z drugimi upoštevali.

Res je sicer, da je danes preveč občutno pomanjkanje denarja, vendar pa bi se iz bilanc raznih drugih tovrstnih ustanov lahko preprečilo, da so bili vsi kraji bolj subvencionirani, kakor naš. Celo vse do-sedanje izlete v naše kraje so organizirali le posamezniki ali na naša privatna društva, dočim poklicani javni faktorji niso pokazali skoro nikakega zanimanja za pro-pagando Dolenjske in njene posebnosti Be-le Krajine.

Čas je, da tudi naša lepa Dolenjska vstane iz svojega mrtila. Sedanje delo in sedanjí načrti so nam zadostno jamstvo, da bomo kmalu lahko tekmovali z vsemi ostalimi letoviščarskimi kraji.

mora v vsakem primeru zaslišati pristojno babico.

V slučaju potrebe odprave plodu iz socijalno-gospodarskih razlogov, mora komisija, kjer je to mogoče, preprečiti odpravo plodu s tem, da nosečo ženo zavaruje proti neugodnim gospodarskim in socijalnim posledicam odprave plodu tako, da noseča žena dobi zadostno podporo iz obstoječih naprav, obenem pa, da preskrbi tudi novorojenega otroka z oddajo v Dečji dom ali druge enake ustanove, v smislu zakona od 28. febr. 1922 št. 262.

Komisija posluje brezplačno ter mora rešiti vsako odpravo brez odloga najdlje v 10 dneh.

C.

Poziva se ministristvo za socijalno po-litiko in narodno zdravje, da predlaga do-datek k zdravstvenemu zakonu glede profilakse proti nosečnosti, ki naj bi se glasil:

Uvede se profilaksa proti nosečnosti. Naloga zdravstvenega sveta je skrbeti za to. O tem izda ministristvo za socijalno po-litiko in narodno zdravje, ko je zvedelo za mnenje zdravniške zbornice, pravilnik, s katerim naj se izdajo določila glede pro-dukcije in prodaje preservativov, za ubožne sloje po znižani, največ lastni ceni produk-cije.

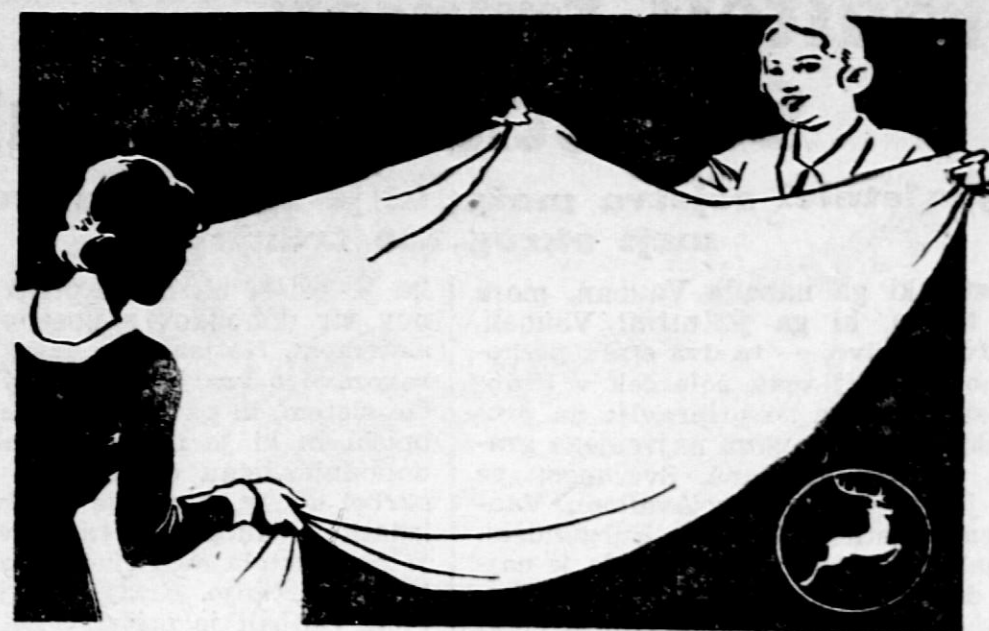
D.

Pri vsaki zdravstveni občini naj se vsaj v večjih krajih ustanove posetovalnice za vse seksualne zadeve, kjer dobe moške in žene brezplačno nasvete v vseh zadevah spolnega problema. Zdravstvenim odsekom banknih uprav se naloži organizacija poto-valnih šol v katerih bi se poučevalo ljudstvo o higijeni braka, odpravi plodu ter uporabi preventivnih sredstev.

V tem smislu bi bilo izpraviati tudi pravilnik o deokrogu zavodov za zdravstveno zaščito mater in otrok po uredbi 16. maja 1930 št. 46 (U. L. 12/30) ter bi bilo do-dati k § 1 odst. 4... da tako širijo zna-nje o preservativnih sredstvih.

K § 5 bi bilo dodati odst. 11 »Ugotoviti nujno potrebo za odpravo plodu«.

Predavanje o materi: Agne trboveljske Kolašice so priredile snodi ob 19 uri v vodenski osnovni šoli uspešno predavanje o materi in njenem poslanstvu z ozirom na vzgojo otrok in družinskih življenj. Predavateljica gđ. Komarova iz Ljubljane je v poljudnih besedah predocila velike žrtve, ki jih doprinašajo matere pri vzgoji svojih otrok, ki pa čestokrat niso hvaležni za vse žrtve materine ljubezni. Govornica se je dotaknila tudi družinskega življenja in navajala načine, kako lahko postane vsak zakon srečen in družinski življenje žene zmožno in zadovoljivo. Žena mora biti danes močna bolj, nego kdaj prej, kajti treba je prebroditi težko kri-žo, ki grozi ugonobiti blagostanje in obsta-

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpeninovo milo gospodinji temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko »JELEN«. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENINOVNO MILO

...ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEKI

nek številnih družin. Kriza je po vsej pri-liki že dosegla kulminacijo, tako da lahko zrejo tudi naše matere boljšim časom na-proti. — Predavateljica je v šaljivem raz-položenju zaključila svoje predavanje, za katero je žela burno odobravanje naših žen in mater.

— Pregled vprežne živine ter biciklov se bo vršil v sredo 17. maja. Zbirališče žil-vine in vozil bo za posestnike iz vasi Tr-bovlje, Loke, Retje, Gabrsko, Knezdol in Planinska vas na novi cesti od gostilne Dimnik do gostilne Fric v Urhovčevi Loki. Za posestnike iz vasi Hrastnik, Plesko, Ojstro, Sv. Marko, Sv. Katarina, Studence in Prapretovo pa na cesti od gostilne Fric v Urhovčevi Loki proti Sv. Marku. Last-niki naj pripeljejo živino, vozove in drugo točno ob določenem času pred pregledno komisijo.

— Sport v nedeljo: Jutri ob 16. se bo vršila na igrišču SK Trbovlje prvenstvena nogometna tekma med SK Trbovlje in dru-goplasiranim v trboveljskem nogometnem krogu SK Hrastnikom. V Zagorju pa se bo vršila prijateljska nogometna tekma med SK Slogo (Zagorje) in SK Retjem (Trbovlje) in sicer ob 16. uri na igrišču prvoimovanega kluba.

— Cepljenje prašičev proti rdečici. Le-tošnje cepljenje prašičev proti rdečici se vrši koncem maja in meseca junija in sta-ne po komadu 5 Din. Rudarji, ki žele, da se to izvrši, naj se prijavijo do 20. t. m. občinskemu živinozdravniku v klavniel. Prijave naj bodo napisane in skupne za eno kolonijo, n. pr. za Kurjo vas, za Tere-zijo, za Posetje, itd., da se na ta način de-lo olajša in nobena stranka ne izpusti.

Iz Novega mesta

— Društvo »Sola in dom« ustanovljeno. V nedeljo popoldne se je vršil v dvorani osnovne šole zelo dobro obiskan ustanovni občni zbor društva »Sola in dom«. Zbo-rovanje je otvoril kot sklicatelj odvetnik g. dr. Ivan Vasič. Po kratkem pozdravu je zborovalcem sporočil, da so društveni pravila potrjena ter prečital člen, ki se nanaša na volitve samega odbora in tudi pojasnil nekatere člene pravil. Takoj po teh formalnostih so se vršile z vzklikom volitve odbora. Za predsednika je bil so-glasno izvoljen odvetnik g. dr. Ivan Vasič. Na predlog g. Brčka Avgusta pa so bili v odbor izvoljeni sledeči gg.: Kambič Ivan, upravnik pošte, Jurak Jože, davkar v pok., Tešar Ladvik, jet. paznik, Majnik Ivan, sodni uradnik, Oblak Kristina, trgovka, Hren Jože, fin. preglednik, Prijatelj Ma-rija, trgovka, Sterbenč Karel, strokovni učitelj, Zukovec Franc, učitelj in Prosen Peter, profesor gimnazije. Kot zastopnika šol sta bila predlagana in sprejeta v odbor še Kržišnik Franc, upravitelj šole v St. Petru ter č. s. Jakobina Pavlovčič za No-tredarsko šolo v Šmihelu. Na predlog učitelja g. Vilka Menarda naj bi znašala mesečna društvena članarina Din 0.50, se je razvila daljša debata, bil pa je spre-jet. Članarina se bo sprejemala po solar-jih, ki jo bodo oddajali razredniku. Tudi predlog šolskega upravitelja g. Skebete, da se naj uvede za člane pristopnina, je bil sprejet. Prihodnji roditeljski sestanek, na katerem se bodo razmotrivala razna šolska in roditeljska vprašanja, se bo vršil koncem tega meseca.

— Vinarska razstava v Novem mestu. Ob priliki vinarskega kongresa v Novem mestu, ki se bo vršil v sredo dne 24. t. m., priredi vinarska podružnica v Novem mestu vinsko razstavo, na kateri bodo raz-stavljena vina iz novomeškega, krškega, metliškega in črnomojskega sreza. To bo razstava dolenjskih in belokranjskih vin, ki ima predvsem namen, da da priliko go-stilničarjem in vinskim trgovcem, da se sami preprečajo o kvaliteti dolenjskih in belokranjskih vin, ki so čestokrat zapostav-ljena in jim konkurirajo manj vredna vina iz drugih, kupcem bolj oddaljenih vinskih gor. Otvoritev razstave bo na praznik 25.

t. m. ob 11. uri v saloonu restavracije z. Windischerja ml. Razstava bo odprta do 7. ure zvečer 26. t. m. Interesenti se na to redko prireditve vabijo. Oba dneva vinarskega kongresa, ki bo združen z občnim zborom Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru, z vinsko razstavo in vinskim sejmom, se bodo vršili 25. t. m. izlet po novomeški okolici in dne 26. t. m. po Belokranji, da si udeleženci ogledajo dolenjske in belokranjske vinograde, kakor tudi vinarske zadruge. Dotični, ki se žele izletov udeležiti, naj se prijavijo do 22. t. m. vinarski podružnici v Novem mestu. Tukajšnja vinarska podružnica je tu-di poskrbela za prenočišča in cenen prevoz na obeh izletih.

— Glasbena Matica je priredila 7. t. m. popoldne in v ponedeljek 8. t. m. zvečer po-novila Griegovo balado »Pred samostan-skimi vrati« in Blodekovo opero »V vodnjaku«. Zasedba je bila po večini ista kot prvič. Da je bila prireditelj mojstrsko izpe-ljana, je pričal val navdušenja, da ga je občinstvo izkazalo odličnemu zboru, obema solistkama, altistki ge. Franji Golob-Bernotovi in mladi umetnici gđ. Marjanci Kastelčevi, ki je nastopila pri teh dveh prireditvah, poleg svoje vloge tudi v solo-točki, namestu obolee učiteljice ge. Vrske-Zurčeve. Ponovno pohvalo zaslužijo tudi tenorist g. Joško Segedin, mladi basist g. Dušan Uderman in zlasti še duša uprizo-ritve gđ. Zora Ropasova, ki je bila ob-enem tudi dirigentinja izbornega sokolskega orkestra. Glasbeni Matici je k uspehu iskreno čestitati, da ima v svoji sredi tako sposobne ljudi.

Danes ob 14.15 in točno ob 18. uri zvečer; jutri ob 11. dopoldne. ZKD film v ELITNEM KINU MATICI

„Kralj džungle“

Najnapetější film o človeku levu, živčnem z divjnimi zvermi in džungli

Materino mleko naprodaj

Materino mleko se lahko zdaj kupuje. V Nemčiji, v Ameriki, pa tudi v drugih drža-vah, ponujajo žene mleko v oglaših po no-vinah. In matere, ki ne morejo dojiti svojih otrok, kupujejo to mleko kakor druga ži-vila. Tudi cena materinega mleka se ravna po ponudbi in povpraševanju.

Tudi v Beogradu so začeli zadnje čase prodajati materino mleko, samo s to razli-ko, da ga javno še ne ponujajo na prodaj. V Beogradu prodajajo materino mleko v ženskem delavskem zavetišču in sicer sa-mo, če dovoli zdravnik v zavetišču je več delavk, mladih mater z dojenčki. Nekatere imajo dovolj mleka za otročičke, druge pa premalo, pa ga prve odstopajo nekaj dru-gim. Ko podoji lastnega otroka, iztisne nekaj iz dojk preostalo mleko, ki pride v herme-tično zaprte steklenice in tako ga dobe otro-ci onih mater, ki imajo premalo mleka.

To so začeli prakticirati v zavetišču sa-mem, pozneje so pa nosili v nujni sili ma-terino mleko v steklenicah tudi na kliniko in porodnicam po mestu. Tako so začeli materino mleko prodajati. Liter materinega mleka stane 20 do 30 Din. Če je rodilna siromašna, dobi mleko zastoj. Seveda zdravnik temeljito pregledajo matere, predno jim dovolijo prodajati ali dajati mleko drugim otrokom. Če je mati bolna in ne more dojiti otroka ali če mleka nima odnosno je tako bolna, da morajo dojenčka ločiti od nje, pošiljajo po mleko v zavetišče. Pa tudi večji dojenčki, ki zbole, dobivajo po zdravniškem predpisu mleko iz zaveti-šča. Mati, ki doji svojega otroka, lahko da na dan še dober liter mleka tujemu otroku tako, da se s tem ne da mnogo zaslužiti.

Dr. Pipenbacher in mestno uslužbenstvo

Nekaj besed k neumestno sproženemu vprašanju o
plačah mestnih uslužbencev

Ljubljana, 13. maja.
Mestno uslužbenstvo ljubljansko že dolgo vrsto let ni bilo predmet razprav in polemik v slabem pomenu besede ne v občinskem svetu samem, ne izven njega. Vsa važnejša vprašanja, ki so se tikala uradnih in uslužbenstvenih vobče, so se reševala kolikor mogoče mirno in stvarno pred edino merodajnim forumom, to je občinskim svetom, ki je zastopnik koristi mestnega prebivalstva vseh slojev in stanov. Gg. občinski zastopniki so po veliki večini imeli vedno pred očmi prevečkrat dokazano resnico, da je zadovoljen uslužbenec najboljša garancija za procvit in napredek vsakega podjetja in gospodarstva, tako tudi občinskega. Mestno uslužbenstvo ljubljansko je pod takimi znanstvenimi razmerami, narekovanimi po hvalovredni preudarnosti in pravilnem umevanju socialne pravičnosti vsakokratne občinske uprave, istim stalo zvesto ramo ob rami v dobrih in slabih časih, zavedajoč se, da je medsebojna podpora in harmonija najboljši temelj občine.

In to mirno sožitje in s trudom priborjene pravice za življenjski pogoj hodi v zadnjem času motiti in rušiti član sedanje občinske uprave g. dr. Pipenbacher. Cesar v dolgi povojni dobi ni našel nihče iz zastopstva takozvanih pridobitnih krogov ali gospodarskih in političnih skupin, ki niso imele v svojem komunalnem programu ravno zastopanje koristi uradništva in uslužbenstva, to je bilo prihranjen baš zastopnik uradniškega stanu, upokojenemu gimnazijemskemu ravnatelju. Če se g. ravnatelj prikazuje ali ako se sam legitimira kot zastopnik šolstva in občinskega sveta, to se mestnega uslužbenstva ne tiče, ker neče po nemarnem vladati v to zgolj tanovsko gonjo vzvišene imena šolskega.

V koliko je g. dr. Pipenbacher v boju proti mestnim uslužbencem grešil kot Sokol in njega funkcionarji, to naj sodijo in razsodijo Sokoli sami med seboj — mestno uslužbenstvo hodi gledati v g. Pipenbacherju le zastopnika uradništva in zato tem bolj obžaluje njegov ne le nekoličljaven, nego tudi nesocialen nastop proti uslužbenkim interesom. V zgodovinski strokovnega gibanja in borbe za stanovske koristi ni najti primera tako nesrečnega, da ne rečemo vprav škodočelnega nastopa zastopnika istega razreda in stanu, kot je to slučaj gimn. ravnatelja g. dr. Pipenbacherja. Ne moremo brzdati svojega upravičenega ogorčenja nad takim postopanjem in tu di nobeno trkanje na »socialna« prsa nas ne more prepričati, da ni govorila iz goss. neprijatelja le ona grda lastnost, ki ji pravimo zavist, ona nečedna lastnost, ki ji pravimo Slovence in to tudi najbolj nacionalno orientirane, dela tako majhne in nizkotne.

Nočemo polemizirati z g. dr. Pipenbacherjem, četudi nas v svojem dolgem, tudi z neresničami nanizanim članku v »Fohodcu«, ki je edini čutil potrebo sprejeti neprijatelja mestnih uslužbencev pod svojo streho, seka in multiplira kot neboljigostne ob zaključku sosesma. Ne, tega ne bomo storili, ker vemo, da bi g. Pipenbacher v svojem korajžnem zaletu in matematični podatnosti prenačunavanja razlik prejemkov ne odnehal, dokler ne bi teoretično izenačil zadnjega mestnega vrtnarskega pomočnika z zadnjim žel. lampstom. Ta polemika bi ne prinesla prav nobenega haska in bi bila skrajna zapornost za našo javnost, ki že danes prav odkrito kritikuje nesrečen nastop g. Pipenbacherja proti uradništvu in uslužbenstvu. Neljubno nam je, da moramo poleg vsega tudi ugotoviti, da so izjavljani g. Pipenbacherja tudi nedolžna in nekonsekventna, saj trdi v istem članku, da so mestni uslužbenci predobro plačani, v naslednji koloni istega članka pa nasprotno zahteva, da se gotovim mestnim upokojenecem zvišajo pokojnine in se jih izenači z aktivnimi, kar bi seveda vse mestno uslužbenstvo poždravilo že iz kolegljanih ozirov.

Vprašamo se, kaj je g. Pipenbacherja napotilo, da se je baš on kot državni uradnik lotil toli kočljivega in nevalnega vprašanja zniževanja naših plač, ki so nam zagotovljene po službeni pragmatiki, katero je on sam s svojim proglasovanjem souveljavil in ki so zaščitene tudi po novem občinskem zakonu. Določba tega zakona izrecno pravi, da plače občinskih uslužbencev ne morejo biti manjše od državnih, ne govori pa nikjer, da ne smejo biti večje. G. ravnatelj trdi sam, da ga je do tega koraka dovedel čut socialne pravičnosti, ki je v njem v prav poseben meri razvit. Pozdravljamo vsakogar, ki deluje v občinskem svetu s posebnim socialnim čutom, ker vemo, da ima uslužbenstvo tem več zaslobe, čim več socialnega čuta je v gg. obč. svetovalecih. Vendar se pa za tak čut občinskih, kot ga razvija g. dr. Pipenbacher v občinskem svetu in popolnoma nepotrebno tudi v javnosti, zahvaljujemo iz enostavnega razloga, ker bi nas dovedel do one mišerne stopnje, katere se otrejajo na vse načine skoro vsi državni uslužbenci, katerim pri tej priliki ponovno iz vsega srca želimo, da bi se njih eksistenčni pogoji zboljšali, pa najsibo se na bolje kot so se nam. Zakaj g. Pipenbacher ne poišče za uveljavljenje svojega socialnega čuta primernejšega tona, kot je magistrat in njegovo uslužbenstvo — saj ima na razpolago toliko socialnih ustanov, humanitarnih društev etc., kjer bi našel mnogo hvalnejšega polja za pobiranje in reševanje zelo važnih socialnih problemov?

Vendar bo pa njegovo hotenje pri reševanju soc. vprašanj imelo uspeh le v pozitivnem delu, nikakor pa ne na način, kot je hotel to začeti v našem primeru t. i. z redukcijami in zniževanjem plač.

G. dr. Pipenbacher pravi, da bi moralo tudi mestno uslužbenstvo prispevati in žrtvovati pri skupnem reševanju današnje gospodarske krize. Saj bi mu moralo biti znano, da plačuje mestno nameštvenstvo prav znatne vsote na raznih davkih direktnih in indirektnih, zavarovalnine itd. tako, da se odtrga ob mesečnem izplačilu posameznikom stotine dinarjev. Koliko pa plačujejo mestni uslužbenci takozvanega narodnega in kulturnega davka, o tem pa ni ne govorimo, saj je splošno znano in vidno, da vodijo in delujejo mestni uradniki in uslužbenci v mnogih nacionalnih, strokovnih, kulturnih, sportskih in drugih organizacijah. Ni narodne, kulturne ali hu-

manitarne manifestacije, da ne bi mestno uslužbenstvo aktivno sodelovalo. Brez vsake samohvale se mora vendar enkrat ugotoviti, da je mestno nameštvenstvo v našem javnem življenju važen činitelj in vseskozi pozitiven, konstruktiven faktor, s katerim se mora računati. Mestno uslužbenstvo pa poleg tega po možnosti podpira tudi našo kulturo, naš tisk, zlasti pa je že izdatno prispevalo kakorkoli pri reševanju vprašanja današnje socialne bede, predvsem brezposelnosti. Tega vsega g. dr. Pipenbacher ne vidi ali neče videti in primerno upoštevati kljub temu, da sedi v odborih z mestnimi uradniki pri skupnem delu. Pa ne oziraje se na vse to — rešitve iz današnje krize ne bomo dosegli z zniževanjem dohodkov in redukcijami uslužbenstva, ker mora vsak lajik vedeti, da se z zmanjšanjem

Besedo imajo naši čitatelji

Pretirana zahteva

Pod tem naslovom je bil priobčen v soboto članek, h kateremu bočem se nekaj pripomniti.

Da bi zglasovalni urad računal Din 5 vsaj samo za naslov, ki ga napiše — toda računam vam tudi Din 5, ko napiše na listek »se ne ve, kam je šel«, kar smo že dobro vedeli prej, preden smo prišli na zglasovalni urad vprašati, in ni bilo to treba spraševati in plačevati za tak odgovor. To se mi je že večkrat pripetilo tako, da moram mnogo dinarjev vreči proč, ker imam slučajno tak posel, da moram večkrat hoditi na zglasovalni urad. Prosim, da bi policijska uprava odredila to zadevo tako, da bi se te besede ustmeno povedale, ker slučajno prav dobro slišim in mi ni treba odgovora napisati na listek.

Ko sem zadnjič pojasnil osebi, ki uraduje na zglasovalnem uradu, da naj mi te besede pove ustmeno, da imam plačane stroške samo v slučaju, da dobim naslov dotične osebe, mi je odgovorila: »vsaka informacija stane Din 5«.

Poskusite to nerodno zadevo urediti tako, da bo ljudem prav. Prizadeti.

K občinskemu proračunu

K letošnjemu ljubljanskemu proračunu, o katerem se toliko poudarja, da ni višji od prejšnjih in nič novih davščin, bi bilo pripomniti, da če ni višji, pa tudi ni nič nižji, po pravici bi moral biti glede na pomankanje gotovine, slabe kupčije in zasluzka toliko manjši, kolikor so slabši zaslužki.

Mestna občina se je zagradila z visokim carinskim zidom imenovanim urvozni, na in tržnica, ki dosega n. pr. pri uvoženih jelovih svežih hlodih za žage točno 15% vrednosti lesa ali od voza 22,50 Din od vrednosti 150 Din.

To davščino pa bi lahko črtala, ker se radi nje okoliščini mesta izogibljajo in ni v letošnji zimski skoro nič za njo inkasirala; zato bi jo prav lahko kot dohodek črtala. Namestu da bi imela ljubljanske žage delo in delavci zaslužek, opravijo to delo okoliške žage, ki imajo manjšo režijo in jim ta davek odpada, da lahko toliko oeneje izvažajo.

Treba bi bilo res vsestranske štednje in ni vseeno, če je proračun višji ker, da itak tak denar občina izda. Ga izda, pa v druge roke, kot ga je iz njih prejela.

Dohodki urvoznice in tržnice bi se morali ravnati po vrednosti blaga. Ker je cena na hlodod padla za dve tretjini, bi se morala tudi ta davščina vsaj za toliko znižati.

Davkoplačevalec.

Dolenjska cesta

Ta cesta je zadnje čase večkrat pohvaljena v časopisih. Naj jo je jaz pohvalim.

Hodnikov nima, ker se pravi hodniki jenjajo ob koncu Karlovske ceste, prehodov tudi ne. Blata ob deževnem vremenu dovolj. Pri Babčju pred hišo tisti že večkrat v časopisih opisani kamni. Pri Putrihu cesta tako visi, da je za vsak voz le do polovice porabna. Drva ob cesti so skoro na cesti zložena in je nevarnost, da se nekega lepega dne podro na mirno ido, čega otroka. Javna varnost kje si? Drugod lesna skladišča od ceste odmakajo, tu pa se les sklada skoro na cesti. Takoj za drvmi je ob cesti in pod cesto speljan jarek, ki je vedno zasut. Voda v njem za staja, se usmrači in okužuje okolico.

Železniške zavornice so nam vsem v veliko zapreko, ker moramo pred zaprtimi rampami čakati na vlak večših po 10 minut, če gre kdo na vlak, ga radi tega gotovo zamudi. Če gre v službo ali v šolo, pa isto zamudi. Naj bi se pešcem na hitro roko odpiralo kot na Dunajski cesti, tramvaj pa ima itak svoje znamenje, kje mora ustaviti pred vlakom. Če tramvaj pripelje iz mesta k zaprtim zavornicam, se takoj vrne nazaj, če gre dež ali sneg in ljudi na mlst in nemotno deločila na cesti, kjer morajo lepo čakati pred rampami in so, predno vlak odide, lahko do keže mokri.

Jarek ob levi strani Dolenjske ceste od železnice naprej je tudi skrajni čas, da se zasuje. Saj Dolenjska cesta menda ni kje na Barju, če bi zasuli ta jarek bi se tudi cesta razširila za cel hodnik.

Da bi se cestna železnica z malenkostnimi stroški lahko podaljšala do pod Rakovnika menda ni treba poudarjati, ker

kupne moči ne odpravlja kriza, ampak nasprotno, le povečuje. G. dr. Pipenbacher mora uvideti, da s svojo socialno politiko in povsem svojim tolmachenjem reševanja gospodarske krize ne more storiti nikake usluge ne trgovcem, ne obrtnikom, še manj pa svojim kolegom drž. uradnikom in uslužbencom, ki so po teh čudnih izjavah vplivnega kolega potisnjeni v mučen položaj potrpežljivosti narodnih žrtov in reševalcev gospodarske krize. Bog očuvaj državno uslužbenstvo takih apostolov in rokov.

Naj bo dr. Pipenbacherjeva borba za resnico in socialno pravičnost dobojevata tako ali tako, mestno uslužbenstvo je v teh viharjih duh složno in bo svoje pravice branilo do skrajnih meja svojih moči in energije. Mestno uslužbenstvo, združeno v svojih strokovnih organizacijah, sprejema vsiljeno mu borbo mirno in trezno, zavdajoč se, da prihaja ista le od gotove osebe, za katero stoji le mali roj zavistnežev in užaljenih samoljubov. Mestno uslužbenstvo pa ne pozablja, da bo ob svojem času — in da morda ni izdatče — neprijateljem znal odgovoriti še izdatneje in učinkoviteje po znanem izreku »Kakor ti meni, tako jaz tebi«.

Ljubljancin.

Klopi pred opernim gledališčem

Klopi pred opernim gledališčem so v prav slabem stanju in na pol prepereli. V interesu občinstva in tujece, ki hodijo ogledovat Valvazorjev spomenik in muzej, je nujno potrebno, da se te klopi popravijo ali postavijo nove in pomnože, ker samo tri klopi nikakor ne zadostujejo. Občinstvo tri klopi posedati ne more, ker je na zelo zračnem in skoraj brezprašnem prostoru, kostanji pa dajejo lepo senco ob vročih dneh. Prejšnja leta so mestni delavci postavili med kostanje še štiri zelena nabavljena klopi z železnimi nogami, tako da je bilo vsega skupaj 7 klopi na razpolago. Letos so že davno po vseh parkih razpostavljene zelene klopi, samo na drevored pred opero se je letos pozabilo.

Klopi so bile vedno zasedene, kar je pač dokaz, kako so potrebne in priljubljene pri občinstvu. Posebno pridejo prav tudi tisti, ki imajo v gledališču in godbeniku, ki čakajo na skrinje.

Prosimo mestno načelstvo, da ustreže splošni želji in da popravi in postavi klopi.

Setalec.

O največji kulturni sramoti

Vprašanje, ki ga je sprožil pred tednom v tej rubriki pisec, ki je ogorčen nad znašo največjo kulturno sramoto, nad pijančenjem ter poboli v pijanosti — je res tako važno, če imamo sploh še kaj smisla za človeško dostojanstvo in narodovo pravost in njegov napredek, da bi morali vsi razmišljati o njem. In je tudi tako važno, da bi morali razpravljati o pojavih posuvelosti zaradi alkoholizma z vsi resnostjo.

Pisec zvrta krivdo za te žalostne pojave na »hipermoderno zakonodajo«. Zagovarja za zločine v pijanosti eksperimentalne kazni, češ, da kazni, ki jih izrekajo sodišča po modernem kaz. zakoniku, ne morejo več delovati kot svarilen primer za ostale. Trdi, da ima moderna zakonodaja mnogo preveč skrbi za izrodke človeške družbe, ki bi jih bilo treba iztrebiti in pokončiti in da »premalom součustvuje s poštenim pravnikom«. Zahteva tudi, da se pijanost končno ne izloči kot olajševalna okolnost in da bi se moralo proti ubijalcem, ki ubijajo v pijanosti, postopati kot z morilci iz koristoljublja. »In če država ne zmore več prehranjevalnih stroškov za to maso podvirjancev, naj poseže po cenejših kazenskih sredstvih... Pranger in batine, sramotilni stebel... Protu ugovorom človekoljubnih moralistov se je pisec zavaroval s tem, da naglašala, da v vinorodnih krajih že dolgo ni več človeškega dostojanstva in da torej ni treba nobenih ozirov s pijanci...

Pisec je pisal z dobrim namenom, vendar ne morem soglašati z njim, čeprav sem abstinent. Mislim, da kazenski zakon ne more v tem pogledu ničesar bistvenega izpremeniti, najši je hipermodern ali srednjeveški. Nobena kazen, surova ali »moderna«, nima pravega vzgojnega pomena, ne doseže učinka, kakor bi kdo pričakoval. Kljub smrtnim kaznim je še vedno dovolj morilcev in v državah, kjer ni uvedena smrtna kazen, ni nič več zločincev. Tudi v tem primeru se je treba lotiti zla pri koreninah. Ako bi hoteli pri nas iztrebiti in pokončiti vse izrodke človeške družbe kakor si zamislija oni pisec, bi najbrž ne ostalo mnogo ljudi v naši ozi domovini... Pri nas je pijančevanje najširša socialna bolezen ali tradicija. Pri nas se nihče ne sramuje pijanosti in nekakšna osrednja, bistvena narodna črta je, da tako cenimo »zlehtno kapljico«. Kdo lahko zbere pri nas tucat odraslih ljudi, ki še niso bili pijani? In ali lahko kazenski zakon spreminja gospodarske prilike Slovence? Dejstvo je, da pridelamo mnogo več vina, kakor ga lahko izvozimo. In pri nas je vino mnogo prepročnejše. Vino bi moralo biti drago tako, da bi se njegova »večvrednost« koncentrirala v splošno dobro in da bi ljudje bili prisiljeni odgovorjati se popijanju. Z vprašanjem alkoholizma je pa v zvezi še cel kompleks gospodarskih in socialnih vprašanj. In ali smo že razmišljali dovolj resno o raznoževanju defektnih potomcev alkoholikov? Nedvomno se mora pokazati degenaracija med ljudmi v milijih ali tudi stotih obliki, kjer je alkoholizem tako silno razširen. In to je vprašanje, ki bi ga morali reševati: evgenik, higijenik in sociolog. Pravim potem in samo s kaznimi ne bomo nikdar zatrli alkoholizma in izbrisali našo največjo sramoto; če se oziramo sa-

Škandal

na bivšem
avstrijskem dvoru

DANES
PREMIERA

Ljubljani roman Habsburžana, nadvojvode Salvatorja, pretendenta na bolgarski kraljevski prestol. Mož, ki je kot Johann Orth tajinstveno izgnan s pozornice sveta.

Karl Ludwig Diehl, Paul Wegner, Paul Otto, Gretl Theimer, Paul Hörbiger

Nov Fovox teatnik. Predstave ob 4., 4.8. in 4.10. Predstave jutri (nedeljo) ob 3., 5., 4.8. in 4.10.

ELITNI
KINO MATICA
Telefon 2124.

mo na posledice zla, pač ne moremo odstraniti njegovega vira. Človeških izrodov ne bomo pokončili, če bomo obešali pijance; zatirati je treba alkoholizem in ne njegove žrtve! Če ne bomo zatrili pijančevanja in dvignili ljudstva zdravstveno, pravstveno in fizično mimo kazenskega zakona, ne bomo tudi ničesar dosegli s prangerjem, batinami in sramotilnim stebrom.

Abstinent.

Dirke naših kolesarjev na vidiku

Programa kolesarskih dirk se zdaj nimamo — Državno prvenstvo bo jeseni

Ljubljana, 13. maja.
Kakor je videti, se naša kolesarska podzaveza letos še ne javlja s programi kolesarskih dirk. Prejšnja leta smo take programe imeli že takoj ob začetku novega leta in smo že vnaprej vedeli, kje in katerega dne bo ta in ta kolesarska prireditev. Da tega letos se sedaj nimamo, je znamenje brezbrčnosti funkcionarjev posameznih kolesarskih organizacij, klubov in sekcij, ki jim je razvoj tega lepega sporta devota brigada, čeprav držijo v rokah svoja občinskih mesta. Največja odgovornost za zastoj kolesarstva pa pade v prvi vrsti na podsaveze, ki so zato tu da vodijo in dajejo direktive podrejenim jim klubom. Ti so glevarji organizacije in njihova dolžnost je, gledati za pravilno delovanje članov, to je klubov in sekcij.

Se ena napaka je, ki ima svoje preste pri kolesarskem dremanju in jemlje dirkačem voljo do nadaljnjega udejstvovanja. Pri razpisih kolesarskih dirk objavljajo posamezni klubi za zmagovalce, kakor je to običajno, tudi nagrade, čeprav malenkostne vrednosti. Takoj ob startu se prijavnice dirkačev lepo poberejo. Ko so pa dirke končane in zmagovalci zahtevajo priborjene si nagrade, se prireditelji navadno odreže, da bo nagrade že dal ob pravem času. Ta »bom že dala« pa se pri nekaterih klubih (ki bodo prej ali slej prišli tudi v javnost) vleče leta in leta in se navadno tudi posuše. Dotični klubi se ne zavedajo, da s takimi potegavščinami izgubljajo svoj ugled in jemljejo skromnim dirkačem vsako veselje do kolesarskega sporta.

Kar se tiče letošnje kolesarske sezone pri nas, se bodo dirke vršile tako na cestni kakor tudi na dirkališču. Z. S. K. Hermes. Da so kolesarske dirke na dirkališčih res zanimive, smo videli že takoj ob odgovornosti prireditelji dirkališča v Šiški, ki je isto običajno precešeno število gledalcev. Pa tudi na sledečih dirkah v oktobru mesecu ni kolesarstvu naklonjena publika izostala, in kot je bilo videti, že le dokaj sportnega užijka ob napetem sledenju izvajanja programskih točk. Ni zato nič čudnega, če si je kolesarstvo v drugih deželah osvojilo široko množico publike in postalo ena iz glavnih sportnih panog. Saj je dirkaška borba res zanimiva in vredna, da si jo ogleda količjak sportnik.

Iz Trebnjega

— Vodovod. V četrtak se je mudil v Trebnjem in Dobrušcu tehnični izvedenec banske uprave, ki je pregledal teren in ugotovil prilike za napravo vodovoda v temiški in Dobruški dolini. Razumevanje, ki ga je banska uprava pokazala je vse hvale vredno in je vprašanje vodovoda vendar krenilo z mrtve točke. Tehnični izvedenec ob prisotnosti obeh županov Josipa Zupančiča iz Trebnjega in Josipa Grmovška iz Dobrušice je ugotovil, da imata obe dolini dovolj studenčne vode, ki bo prišla za vodovod v postev, vendar pa izvršitev načrta ovira neelektrificiran pokrajina. Čim bi bili obe dolini elektrificirani, bi bil projekt lažje izvedljiv. Posebno velja to za Trebnje in okolico, za katero bi prišla v postev le voda iz studenca pod Gradom, ki bi se do valala z električno energijo v rezervoar v višini Vrh-Trebnjega. Kljub temu smo pa zadovoljni, da se je vprašanje vodovoda pričelo premikati z mrtve točke, za kar gre pred vsem zahvala našemu zastopniku v banovinskem srezu županu Josipu Zupančiču, ki se je za zadevo pri banovini tako uspešno zavzel. Upajmo, da Dolenjec pride mo skoro do elektrike in do vodovoda, kar bo važen činitelj za ves nadaljni napredek naše doline odnosno Dolenjske sploh.

— Razvitiu prapora sokolskega društva bo kumoval Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. Kakor smo že poročali, je Nj. Vel. kralj ugodil prošnji tukajšnjega sokolskega društva, da kumuje praporu, ki bo razvit na binkoštno nedeljo 4. junija, prestolonaslednik Peter. Priprave za ta pomembni praznik v naši ozi Dolenjski so v polnem teku in ima pred vsem propagandni in veselilni odsek obilo posla. Po prijavah sodeč bo proslava našega 25 letnega društvenega dela in udejstvovanja najpomembnejši sokolski praznik na Dolenjskem, katerega se udeležijo društva vseh dolenjskih okrožij od Ljubljane do Karlova. Zelo ugodno bodo zveze z dolenjskim turističkim vlakom, ki bo odhajal ta dan iz Trebnjega izjemoma

Vzorna žena.
— Mamica, ali naj odnesem tole pisimo v poštni nabiralnik?
— Ne sinko, zunaj je tako slabo vreme, da bi niti psa ne pustila iz hiše. Pisimo bo že papa odnesel na pošto.
Vedno trgovec.
— Koliko otrok imate, gospod?
— Po zadnji inventuri pet.

Dalje bi ne bilo napačno, ko bi se k letošnjim prireditvam na dirkališču pridružila še prireditve kolesarske sekcije ASK Primorja in s tem napravila svojo dolžnost, da razpše prehodni pokal bana dravske banovine g. dr. Marušiča in pa polkol mestne občine ljubljanske, ki si ju je kot prvi priborila predlansko leto na svojem igrišču. Praviloma bi se pokala morale razpisati že lansko sezono, a se to ni zgodilo. Zatorej na dan s pokalom, da se kolesarskim klubom da možnost znanju se boriti ali si ju definitivno priboriti, da ne bo nepotrebnega brušenja jezikov.

O cestnih kolesarskih dirkah pri nas ni mogoče natančnega še nič reči. Upati pa je, da bo tudi takih dirk nekoliko, pri čemer bi ne bilo napačno, ko bi se vršilo tudi lanske leto opuščenno prvenstvo dravske banovine na progi Maribor — Ljubljana, ki je bilo pri nas že običajno. Tudi termin državne prvenstva še ni določen, bo pa vsakega v jeseni, in sicer na dolžino 100 km, 15 km in pa gorsko prvenstvo 6 do 8 km. Dotično državno prvenstvo na 150 km bo najbrž na progi Zagreb — Ljubljana, kakor je bilo to določeno na lanskem izrednem obnem zboru Saveza v Ljubljani, in sicer eno leto iz Ljubljane v Zagreb, naslednje pa obratno. Lani je torej bilo na progi Ljubljana — Zagreb.

Naši dirkači se za letošnjo borbo pridno pripravljajo in je pričakovati ostre bojevitosti. Vsa si želi imeti boljše in si gunneše kolo, ki naj bi ga dovedlo do pobed. Drug drugemu si obetajo z namazanjem ter masirvanjem trenirajo, čakajoč na ugodno izenačenje. Kolesa pa teka, kolesarjih se sami profesionalni nimajo, čeprav si jih mnogi kaže nabavljati. Krmilo specialno, volice specialne, dolžina teka in teka, okvirne cevi tukaj debeleše, tam tanjše. Da stane vse to lepo vsotico denarja, zaokrnjenemu dirkaču niti na um ne pride, pa tudi če si od ust odtrga, le da bo njegov deljeni končiček ta kim tak. Kolo je torej prvo, moč in mišice pa drugo... Ko se bodo udarili — kar bo že v nekaj tednih — bomo pa njih energijo videli. Tudi dirkališče se primerno popravlja in izboljšani zavoji se nekoliko dvigne, nakar se po njem začne švigiranje in treniranje za javne nastope.

ob 22.15 in bo proti polnoči v Ljubljani. Izletnike na ta vlak opozarjamo. Proti št. Janžu bo vozil poseben vlak, proti Karlovu cu so pa itak ugodne zveze. Skupine in posamezniki, ki bi hoteli prenočevati v Trebnjem in se naslednjega dne na binkoštni ponedeljek udeležiti izleta na Catež, naj se prijavijo sokolskemu društvu ali pa po verjetnosti »Krtcu« v Trebnjem.

— Jutri popoldne ob treh ne pozabite obiskati naših malih podmladkarjev JS na šoli v Dol. Nemški vasi, ki prirejajo mladinski igri »Desetnik in sirotica« in »Lulnja v namiznem prtu«. Čuvajmo naše morje!

— Zlati žblik na prapor našega sokolskega društva stane 100 Din in je čas za vplačilo še do ponedeljka, 15. t. m. naker bo uprava naročene žblikške dala v izdelavo. Zato ne zamudite, še tak par dni in vplačajte znesek, ki bo pričel se posnim potomcem, da ste bili med onimi, katerih imena bodo zapisana vedno na jubilejnih in tako odlikovanem praporu, kot je prapor našega društva.

— Krajnava organizacija JRKD v Trebnjem obvešča članstvo, da se bo vršil obč. ni zbor jutri. Izdano bo še posebna okrožnica.

Nerodna samohvala.

Student stricu, ki ga je prišel obiskat: — Ko pošije solncece jutraj v mojo sobo, sedim že za mizo in se učim.
Stric, ki je takoj opazil, da leži soba proti zapadu: — No, saj pa je že tudi skrajni čas.

Neprijetna raztresenost.

Profesor je povabljen na kosilo. Juha je pa slaba. V svoji raztresenosti misli profesor, da je doma in da so navzoči njegovi gostje. Zato vstane in pravi: — Oprostite, gospoda, da je juha tak slaba. Moja žena je namreč bolna in je morala ostati v postelji.

A. D. Tmory: 7.
Dve siroti
Roman

Frochard je nekaj časa smeje gledal ženo, ker ga je veselilo njeno presenečenje.

— Službo ... služabnika, — je odgovoril počasi.

— Služabnika?

— Da, gospa Frochardova ... pri velikem gospodu ...

In s posebnim naglasom je pripomnil:

— Torej porečeš obema, poslušaj me dobro, porečeš jima, da se moram iti jutri predstaviti gospodu, če bo zadovoljen z menoj ...

— Že dobro, — je odgovorila žena.

— Velja torej, ves svet bo zvedel za to, še predno mine pol ure.

Ta ča, ko je njegova žena skrbela, da bi se hitro raznesla vest, da bo končno lahko malo bolj živela, ker je dobil nen mož po dolgem prizadevanju službo pri visokem gospodu iz dvornih krogov, je šel Frochard kupit livrejo, zametasto obleko in svrtnik. V ta na-

men je odšel k Templu, kjer je dolgo barantal, predno je po ugodni ceni kupil vse potrebno.

Ko se je vračal z zavitkom pod pazduho, ga je ustavil sosed-rgovec pred svojimi vrati, rekoč:

— Torej nas zapuščate, sosed?

— Bogme, sosed, priznati moram, da ne odhajam nič prezgodaj. Moj možniček je že dolgo zelo mršav.

— In zdaj ga kanite zopet napolniti?

— Zaenkrat sem ga le še bolj olajšal.

— Saj res, sosed, kaj pa imate tu pod pazduho? ... Obleko?

— Livrejo, sosed, — je odgovoril Frochard, — Kaj hočete, ko pa človek nima na izbiri ...

— No, če boste služili pri knezu, kakor pravi vaša žena ...

— In še pri znamenitem, sosed ... Na milijonih sedi, ubogo ljudstvo pa strada, — je dejal hinavski razbojnik.

Zvečer pred zločinom je Frochard vse še enkrat dobro premislil. Bedel je pozno v noč, ko so žena in otroka že davno spali; zatopljen v svoje misli, je zdaj sedel in si podpiral glavo, zdaj zopet hodil nervozno po sobi.

Ko je vse dobro prevdaril in pripra-

vil, je začel pisati pismo, da bi ga zjutraj odnesel zdravniku, ki ga je tako nestrno pričakovala nečakinja milijonarka de Frolandsa.

Ko je bilo pismo napisano, ga je na glas prečital in ponovno pretehtal vsako besedo, ponovil vsak stavek, da bi se prepričal, da ne more nobena stvar izdati, da je bilo pismo podtaknjeno.

In zadovoljen s svojim delom je zapечатil pismo in napisal naslov:

»A. Monsieur,

Monsieur Duracher, medicinskirurgien, Rue Saint-Louis-en-l' Isle. En Ville.«

V pismu je izražal milijonar de Frolands željo, da bi zdravnik svoj poset odgodil za en dan, ker je hotel, da bi slavni učenjak sam videl znake njegove bolezni, ki so se ponavljali skoraj redno vsak tretji dan.

Vse je bilo pripravljeno in razbojniku je bilo treba samo še čakati, da napoči ugoden trenutek.

Naslednjega dne se mu je zdelo potrebno pred odhodom z doma ponoviti vlogi, ki ga je čakala; zato je stopil pred ogledalo s pismom v roki in poskusil, če zna izročiti gospodaru pismo kot dobro izvežban služabnik.

Prepričan, da je v tem temeljito podkovan, je oblekel livrejo; Jakob se

ga je zelo ustrašil, ker ni vedel, kaj pomeni ta izpremimba, pa tudi Peter je kar zazijal, videč očeta v livreji.

In odšel je. Frochardka je seveda poskrbela, da je sosed videla njenega moža v livreji služabnika imenitnega gospoda.

— Obilo sreče! — mu je zaklical trgovec, ko je šel mimo njega.

Frochard je ubral najkrajšo pot proti ulici Saint-Louis-en-l' Isle, in njegova roka ni niti najmanj zadrhtela, ko je potkal na vrata zdravnikove hiše.

Slugi, ki mu je prišel odpret, je dejal, da prinaša gospodu Durocheru pismo.

— Ali bi mogel govoriti z gospodom doktorjem? — je vprašal, kar se je dalo prijazno.

In stopajoč za zdravnikovim služabnikom je pripomnil:

— Prihajam od gospoda de Frolandsa.

Čim je zaslišal milijonarjevo ime, je zdravnik brž segel po pismu, ki mu ga je bil prinesel sluga na srebrnem krožniku.

Prečital je pismo in odgovoril:

— Dobro, želji de Frolandsa bo ustreženo.

Frochard po teh besedah niti z očesom ni trenil, čeprav bi bil najraje za-

vriskal od veselja.

Zelo spoštljivo se je poklonil gospodu, potem je pa pokimal v pozdrav še slugi, ki ga je odvedel nazaj po stopnicah.

Vzel je zopet ročni kovčeg, ki ga je bil pustil v čakalnici, in tiho se zaprl vrata za seboj.

Ko je pa prispel čez most na drugo stran Seine, je odložil masko.

— To je bil eden, — je zamrmral veselo.

In ves srečen, da gre vse tako gladko od rok, je krenil nazaj. Tako je bil našel Frochard sredstvo, kako odgoditi zdravnikov poset za en dan.

Zdaj mu je šlo za to, da bi zamenjal zdravnika Durochera in stopil namestu njega k postelji bolnega milijonarka de Frolandsa.

XXIII.

Milijonar de Frolands, ki je bil delovna ohromel tako, da je bil navezan na posteljo in na naslanjač, je bil eden tistih srečnežev, ki se jim je bilo posrečilo navezati stike s pariškimi bankirji v njihovih imenitnih kupčijah z žitom.

Šlo je za skupino finančnih magnatov, ki so hoteli pokupiti žito vsega kraja in ga spraviti v skladišča, da bi lahko potem po mili volji navijali cene.

Mekita
Maslita
Grenkita

Mirim kraljica čokolad

Sadrita
Kavita

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — No vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

PRODAM

MOTORNKO KOL

Ariel ugodno naprodaj v Vev-

čaj št. 10. 2242

KUPIM

TOVARNI AVTO

2—3 Ks. kupi Taškar, Prager-

sko. 2225

NOTRIMICINE

LETOVISCARJI!

Na Bledu oddam v najem vilo.

— Azman, Bled, Krekova cesta

št. 88. 2227

ZIDAVO NOVE HISE

oddam podjetniku. — Adolf Re-

mic, Mirna peč. 2212

HISO Z GOSTILNO

proda Fuchs, Nova vas pri Ma-

riboru. 2213

MAJHNO POSESTVO

prodam za 25.000 Din. — Smid,

Loka pri Zidanem mostu. 2214

MAJHNO POSESTVO

blizu Zidanega mosta prodam.

Cena 25.000 Din. — Pojasnila

daje Smid, Loka pri Zidanem

mostu. 2199

LEPO HISO

proda Kovač, Tezno - Maribor,

Paranova ul. 4. 2201

STUŽBE

ZA BEOGRAD

išče zastopstvo uveden zastop-

nik — Marković, Riga Fera 5,

Beograd. 2224

ZENSKO OSOBE

vsakrštno, dobi mesto v Beo-

gradu preko biroja »Central«,

Vasina 6, Beograd. 2241

SIVILJE

dobro izurjene sprejme takoj

tvrdka Belihar & Velepič, Ljub-

ljana, Dunajska cesta št. 35 b

(Tyrseva cesta). — Predstaviti

osebno. 2236

ZASTOPNIKE

za prodaja slov. knjig sprej-

mem. Ponudbe: Biblioteka inter-

esantnih knjiga, Zagreb, Kra-

lja Petra 11. 2240

PEKOVSKI POMOČNIK

išče službo. — Mavc, Rašica,

pošta Velike Lašče. 2238

BOLJSE DEKLE

išče boljša manjša obitelj.

Ponudbe s sliko na: Lukič, Vir-

je, Hrvatska. 2237

GLASPA

HARMONIJI

prodam za 1800 Din. — Turin,

Celje, Prešernova ulica št. 10.

2240

IZPOSODJAMO

plošče, gramofone

radio-aparate

»SLAGER«.

Aleksandrova c. 1

(prehod »Viktoria« palače)

2240

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö-

sendorfer, Steinway, Förster,

Petrof, Höpfi. Stigini original,

ki so nesporno najboljši! (Lab-

ka, precizna mehanika.) Pro-

daža jih izključno te sodni iz

vedenec in bivši učitelj Glas-

bene Matice

2240

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7

(vokal Beethovne ulice)

2240

KLAVIRJI, PIANINI

prvovrstnih inozemskih znamk

od Din 11.000.— naprej. Izvršu-

je tudi najceneje vsa popravila

in uglastve. — »MUZIKA«,

Ljubljana, Sv. Petra cesta

št. 40. 9/L

RAVNO

PFEIFERJEV CVIČEK

iz Leskovca toči restavracija

»Pri Levu«. 1910

J. MAČEK,

Ljubljana Aleksandrova c. 12

največja izbira

površnikov

in oblek za gospode ter deco.

2240

Suhe smrčke

(mavrohe)

vsako, tudi najmanjšo množino

kupuje

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA,

Gospodstvska cesta št. 5

2240

NAJVEČJO IZBIRO

vsakovrstnega pohištva in po

najnižji ceni vam nudi Gospo-

darska zadruga mizarskih moj-

strov, Ljubljana, Vegova ulica

št. 6, dvorišče. 2156

VSI UPNIKI

pri katerih sem naredila dolg

na ime Alberta Pečovnik, za-

stopnika Split, prosim, naj se

javno oglase. — Marija Pečov-

nik. 2239

Gospa ali gospodična

Veseno. Lepa morate

biti. Svila Vas poljaka.

Dobite jo pri:

A. Zlender, Mestni trg 22

2240

POZOR! NAJNOVEJŠE!

V bufet Briški, palača »Gra-

fikec«, Ljubljana, Masarykova

cesta 14, prispelo nove pošiljke

najfinjših vin iz štajerske in

Dolenjske od poznanih vino-

gradnikov:

Cene novodošlih vin iz ulico:

Muškat-silvanec 1 l Din 10.—

odjem preko 5 l » 9.—

šipon 1 l » 8.—

odjem preko 5 l » 7.—

Cviček 1 l » 8.—

odjem preko 5 l » 7.—

Slivovka, domača 1 l » 26.—

Hruševac 1 l » 26.—

Klekovača 1 l » 26.—

Tropinovec 1 l » 22.—

Pelinkovec 1 l » 32.—

Rum 1 l » 30.—

Bermet-Karlovaški 1 l » 24.—

Traminc, orig. bu-

telke samo » 12.—

Domača, kmetsko »rekajena

slanina kg Din 25.— ter razni

drugi mrzli zakuski po najnižji

ceni.

Pridite in prepričali se boste!

Se priporoča

BRIŠKI.

OGLEDITE SI ZALOGO

SLAMNIKOV OD DIN 50.—

naprej. — »Salon La Femme

Chic«, Ljubljana, Šelenburgova

ulica 6/l. 2221

Čevlji na

obroke

»A L V A«

Šelenburgova 4

2240

KAM PA V NEDELJO?

Vsi na Glince, Cesta IX, št. 30

(vis-a-vis mestnega loga). Tam

se toči sladko vince; dobi se

tudi dober prigrizek. — Lepo

urejen prostor za balincanje.

Se priporoča Alojz Fabjan.

2246

Tudi gospodje

imajo za spomlad

svoje želje. Nov površnik in

novi obleki. Staroznana tvr-

dka

R. MIKLAUC,

LJUBLJANA, poleg škofije.

vas najboljše postreže s kam-

garnom, ševjotom, sportnim

suknom in drugimi tkaninami

za vaš okus.

2240

Moderni slamniki

pod lastno ceno

vred opustitve trgovine.

Stuchly - Maške,

LJUBLJANA, Židovska ul. 3.

28/L

IVAN MAGDIČ

krojač

LJUBLJANA, GLEDALSKA

ULICA ŠT. 7 — se priporoča

za spomladansko sezono. 30/L

2240

LEPO OSTRIZEN BOSTE.

ako se strižete v brivnici hote-

la »Slone«. 27/L

VINO ČEZ ULICO:

Štajersko belo 1 Din 6.—

Bizeljsko rdeče » 8.—

Cviček » 8.—

Rizling » 9.—

Burgundec » 10.—